

ΛΑΪΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

της περιοχής Βόνιτσας

Γυμνάσιο Βόνιτσας
2013

«ΛΑΪΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΑΣ»

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΒΟΝΙΤΣΑΣ

2012-2013

Φιλολογική επιμέλεια: Νικολοπούλου Καλλιόπη (ΠΕ 02)

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Ζαβιτσάνου Μαρία (ΠΕ 08)

Ηλεκτρονική επεξεργασία: Τσοπόκης Αθανάσιος (ΠΕ 17), Ζαβιτσάνου Μαρία

Εξώφυλλο: Κονταλέξης Λάμπρος (μαθητής Β' Γυμνασίου)

Τίτλος εξώφυλλου: Καμπέρης Αλέξιος, Καμπέρης Δημήτριος, Καραγιώργος Δημήτριος

Ευχαριστούμε για τη βοήθεια στην ηλεκτρονική επεξεργασία τους Ηλία Τραγουλιά (ΠΕ 20) και Φώτη-Δημήτρη Ζαβιτσάνο.

Περιεχόμενα 3

Εισαγωγικό σημείωμα 7

Πρόλογος 9

• **ΜΑΓΙΚΑ** 17

Το φτωχό αγόρι και η νεράιδα 19

Πηγή: Μουτάφης Σπύρος, Στάνος.

Εικονογράφηση: Σώζου Αγγελική, Φερεντίνου Σοφία, Φουσέκη Ειρήνη.

Το Φερεντινάκι

25

Πηγή: Λεπενού Βούλα, Κατούνα.

Εικονογράφηση: Παλμπά Αριάδνη, Πανόργιου Μαριάννα, Ποταμιάνου Αιμιλία, Τζεφριού Γεωργία.

• **ΚΟΣΜΙΚΑ** 35

Ο γέρος και τα τρία αδέρφια 37

Πηγή: Λεπενού Βούλα, Κατούνα.

Εικονογράφηση: Κουτρολού Αμαλία, Κρεπούρη Σταμάτα, Λάιου Ηλιάννα, Μπακατσέλου Κων/να.

...να σου πω για τις μοίρες;

46

Πηγή: Πετροπούλου Βασιλική, Βόνιτσα.

Εικονογράφηση: Παλμπά Αριάδνη, Πανόργιου Μαριάννα, Ποταμιάνου Αιμιλία, Τζεφριού Γεωργία.

Τα δύο αδέρφια

60

Πηγή: Χρυσάνθη Αδάμη, Παλιάμπελα

Εικονογράφηση: Σκιαδαρέσης Αριστοτέλης.

Ο στρατιώτης και το άλογο

69

Πηγή: Κουτσογιάννη Σταυρούλα, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση: Κονταλέξης Χαράλαμπος, Λιότσος Γεώργιος, Μακρυγιάννη Μαρία.

Ο γιδόβουζας

77

Πηγή: Ζήσης Γεώργιος, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση: Θεριανού Πελαγία, Καπότης Κων/νος, Καψάλη Ευαγγελία.

Τρεις Αδερφές

84

Πηγή: Λιβιτσάνου Γεωργία, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση:

Βαγενά Παναγιώτα, Βέλλιου Αγγελική, Βέττα Ελένη, Κατσαρά Αθηνά.

Ο κλέφτης και ο βοσκός

94

Πηγή: Σκιαδαρέσης Αριστοτέλης, Θύρρειο.

Εικονογράφηση: Κοτρώτσος Κων/νος, Λέτσος Αντώνης, Σκαμπαγιάννης Νίκος, Χαβάρι Αντόν.

Ο κάβουρας και το φίδι

105

Πηγή: Μουτζούρης Θεωδωρής, Θύρρειο.

Εικονογράφηση: Καράμπαλης Αντώνης, Καψάλης Παναγιώτης.

Η πεταλούδα

110

Πηγή: Μπίτση Μαρία, Βόνιτσα.

Εικονογράφηση: Γκέκα Κουιτίμ.

Ο πόλεμος των οσπρίων

117

Πηγή: Λύτρα Καίτη, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση: Γκέκα Κουιτίμ, Ζάρος Γεώργιος, Καραμπά Δέσποινα, Καψάλη Ελπίδα.

- ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

127

Ο παπάς και τα γουρούνια

129

Πηγή: Αποστολάκης Δημήτρης, Βόνιτσα.

Εικονογράφηση: Μήτσουρα Νίκη, Μπίτση Μαρία.

Ο ψαράς και ο τσοπάνος

137

Πηγή: Ζήσης Γεώργιος, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση: Μπίσαλα Πηνελόπη, Παλούκη Μαρία.

Ο βασιλιάς και το κερατάκι του

142

Πηγή: Ασπρογέρακας Δημήτριος, Βόνιτσα.

Εικονογράφηση: Κοτσόργιος Χρήστος, Φούντας Δημήτρης.

Οι παππούδες, το μέλι και τα ζώα

147

Πηγή: Ζήσης Γεώργιος, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση: Αδάμη Δήμητρα, Ασπρογέρακας Δημήτρης, Ζαφειρούλη Ελένη,

Ο παππούς, η γιαγιά και ο Πασιμάκος

154

Πηγή: Ζήσης Γεώργιος, Παλιάμπελα.

Εικονογράφηση: Γερονικολός Οδυσσέας.

- ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

159

Η κατάρα της μάνας

161

Πηγή: Φουσεκής Αντώνιος, Μοναστηράκι.

Εικονογράφηση: Βαρδής Απόστολος, Γερονικολός Οδυσσέας, Ζήκας Δημήτρης.

Δύο μπεκρήδες

165

Πηγή: Φερεντίνος Ευθύμιος, Βόνιτσα.

Εικονογράφηση: Γόγολος Βασίλης, Καλαντζής Δημήτρης, Μπαλάσκας Νίκος.

Συμμετέχοντες μαθητές

171

Ευχαριστίες

172

Σα να κρατάς νερό στα χέρια σου είναι η παράδοση.
Αν τα σφίξεις προσπαθώντας να την κρατήσεις,
χάνεται. Δεν έχεις παρά να σκύψεις και να πιεις.

Κ. Νικολοπούλου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα παραμύθια είναι λαϊκές διηγήσεις. Οτι είναι στη λογοτεχνία το μυθιστόρημα, είναι στη λαογραφία το παραμύθι. Είναι μεγάλοι περιπετειασκοί μύθοι με κέντρο τον άνθρωπο και φανταστικά και μεταφυσικά στοιχεία όπως δράκους, μάγισσες και φτερωτά άλογα. Υπό την ακριβή έννοιά του το παραμύθι είναι μια σύντομη ή λαϊκή ιστορία που ενσωματώνει το έθνος, το οποίο μπορεί να εκφραστεί ρητά στο τέλος του ως αξιωματική αρχή. Συγγενές του μύθου αλλά διαφοροποιημένο εννοιολογικά το παραμύθι είναι εξαρχής μια επινόηση, μια μυθιστοριογραφία, μια φανταστική αφήγηση που κάνει μεταφορική χρήση κάποιου ζώου ως κεντρικό χαρακτήρα του ή εισάγει στερεότυπους χαρακτήρες, όπως ο κατεργάρας. Προσωποποιεί και εξατομικεύει διαφορετικά στοιχεία πέρα από τη λογική του χώρου και του χρόνου και επεκτείνεται αδιάκριτα από τον οργανικό στον ανόργανο κόσμο από τον άνθρωπο και τα ζώα στα δέντρα, τα λουλούδια, τις πέτρες, τα ρεύματα και τους ανέμους. Ως είδος το παραμύθι ανήκει στην προφορική ή λαϊκή λογοτεχνία με καταβολές σε όλες τις επικράτειες του κόσμου.

Το παραμύθι είναι μία φανταστική προφορική διήγηση, που συνήθως αποτελείται από πολλά και διαδοχικά επεισόδια, τα λεγόμενα μοτίβα (το μοτίβο είναι η μικρότερη αφηγηματική πρόταση που το συγκρατεί). Διαφέρει από το μύθο, γιατί αυτός είναι μια αλληγορική διήγηση, που έχει στόχο την ηθική διδασκαλία. Διαφέρει και από την παράδοση καθώς αυτή αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο γεγονός ή πρόσωπο, ή τόπο, και ο λαός την πιστεύει ως αληθινή.

Ετυμολογικά η λέξη προέρχεται από το ομηρικό ρήμα «παραμυθέομαι», που σήμαινε αρχικά συμβουλεύω και κατόπιν, στον Ηρόδοτο και τον Πλάτωνα, παρηγορώ. Τη σημερινή του σημασία απέκτησε πολύ αργότερα, κατά τους μέσους και νέους χρόνους, όταν υποχώρησε η έννοια της παρηγοριάς και προβλήθηκε εντονότερα ο μύθος, που είναι μέσα στο παραμύθι. Άλλωστε, με την ευρύτερη σημασία παραμύθι (παρα-μύθι) είναι ότι βρίσκεται «κοντά στον μύθο» ή είναι βγαλμένο από τον μύθο.

Ο Μιχάλης Γ. Μερακλής θέλει το παραμύθι: «Είδος λαϊκής λογοτεχνίας με μαγικό, υπερφυσικό, απίθανο και απίστευτο

ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

περιεχόμενο». Η υπογράμμιση του απίστευτου και απίθανου ξεχωρίζει το παραμύθι από την παράδοση, η οποία, αν και περιέχει μαγικά και υπερφυσικά στοιχεία, γίνεται κατά κανόνα, πιστευτή στο λαϊκό αφηγητή ή ακροατή.

Η τέχνη της σύνθεσης ή της αφήγησης του παραμυθιού ανήκει σε ειδικούς τεχνίτες του λόγου, που λέγονται παραμυθάδες. Αυτοί μοιάζουν με τους αοιδούς, που έψελναν τα έπη, ή με τους σύγχρονους συγγραφείς του μυθιστορήματος.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ

Τα παραμύθια ξεπερνούν τα εθνικά όρια, απλώνονται σε πολλούς και διάφορους λαούς και αυτό αποτελεί μίαν από τις ουσιαστικές διαφορές από τις λαϊκές παραδόσεις, αλλά και από τα δημοτικά τραγούδια. «Τα τραγούδια χωρίζουν τους λαούς, τα παραμύθια είναι εκείνα που τους ενώνουν», σημειώνει ο Μ.Γ. Μερακλής. (Μερακλής, 1974: 58)

Τα παραμύθια των λαών μοιάζουν μεταξύ τους και στα επιμέρους στοιχεία και στα επεισόδιά τους, στα «μοτίβα», και ως τεχνικά σχηματισμένες ενότητες. Γι' αυτό ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα είναι η παγκοσμιότητά τους, που εκδηλώνεται με τον εντοπισμό κοινών πανανθρώπινων αντιθετικών σχημάτων, ανθεκτικών μέσα στο χρόνο, όπως: νέος-γέρος, δυνατός-αδύναμος, φτωχός-πλούσιος κ.ά.

Άλλα γνωρίσματα του παραμυθιού είναι: Η αοριστία τόπου και χρόνου και η ανωνυμία του δημιουργού, η αισιοδοξία, η πίστη στο θαύμα, το στοιχείο της υπερβολής και η στενή σχέση του με την ποίηση.

Όλοι μας, μικροί και μεγάλοι είτε από τη θέση του ακροατή, είτε από τη θέση του αναγνώστη, έχουμε έρθει σε επαφή με τα παραμύθια. Άλλοτε έχουμε κλάψει, άλλοτε συγκινηθεί, έχουμε θυμώσει, φοβηθεί αλλά κυρίως έχουμε μαγευτεί και γοητευτεί με τις ιστορίες τους και τις περιπέτειες των ηρώων τους. Αυτός είναι και ο λόγος που πολλές φορές επιστρέφουμε σε αυτά και τα διαβάζουμε ξανά και ξανά, δίνοντας όμως

ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

κάθε φορά μία άλλη, νέα ερμηνεία, ανάλογα με το πώς είμαστε και νιώθουμε εκείνη τη στιγμή. Τα παραμύθια είναι στιγμές που θυμούνται οι μεγαλύτεροι, μα και ζουν οι νεότεροι. Τα συναντάμε σε διαφορετικές χώρες και διαφορετικούς λαούς, γιατί οι πιο όμορφες παραδόσεις της ανθρωπότητας έχουν περάσει στα πιο όμορφα παραμύθια. Η μαγεία του παραμυθιού έγκειται στο γεγονός ότι, αν και η πλοκή τους είναι απλή και λιτή, έχουν την ικανότητα, όπως προανέφερα, να μαγεύουν, αλλά και να διδάσκουν πολλά τόσο στους ενήλικες, όσο και στα παιδιά.

Στα παραμύθια συναντάμε κακούς βασιλιάδες, βασίλισσες, μητριές, ήρωες, ηρωίδες, ξωτικά, νεράιδες, που όλοι ζουν στο χώρο της φαντασίας. Τα παραμύθια έχουν πάντα ευτυχισμένο τέλος και δεν είναι ρεαλιστικά, αντιθέτως συμβαίνουν στο χώρο της φαντασίας και το υπερφυσικό είναι το κύριο συστατικό τους. Ο υπερφυσικός κόσμος που συναντάμε σε αυτά εκφράζει έναν κόσμο πέρα από το φυσικό, τον οποίο ο άνθρωπος δεν μπορεί να ελέγξει. Επίσης, το παραμύθι λειτουργεί και σε έναν χώρο μαγείας, ελεύθερο από τα όρια του χρόνου, μέσα στον οποίο βλέπουμε τις καλές μάγισσες να υπάρχουν, για να βοηθούν αυτούς που τις έχουν ανάγκη, που πιστεύουν σε αυτές και ζητούν τη βοήθειά τους, αλλά και τις κακές μάγισσες, οι οποίες απειλούν τον ήρωα και προσπαθούν να του δημιουργήσουν πρόβλημα. Παράλληλα, όλοι οι ήρωες στο παραμύθι είτε είναι άνθρωποι, πουλιά, ζώα έχουν τη δυνατότητα α αλλάξουν την εξωτερική τους μορφή, χωρίς όμως να χάσουν την αρχική τους ταυτότητα. Ακόμη και τα φυσικά στοιχεία, ο ήλιος, το φεγγάρι, τα άστρα, το νερό και τα δένδρα μπορούν να έχουν κάποια υπερφυσική δύναμη.

Το παραμύθι έχει μια ρομαντική και συγκινησιακή γοητεία, ασχολείται με τις εμπειρίες ενός κάθε φορά ατόμου, που διαθέτει τέτοια χαρακτηριστικά, ώστε να μπορεί να ταυτιστεί με τον αναγνώστη. Τα πιο συχνά επαναλαμβανόμενα θέματα στο παραμύθι είναι αυτά που αναφέρονται στις αναποδιές και τα εμπόδια που μπορεί να τύχουν στον ήρωα ή την ηρωίδα(π.χ. Σταχτοπούτα) και στο ευτυχισμένο τελικά τέλος που θα έχει αυτός.

Επιπλέον συναντάμε συχνά στα παραμύθια το χρήσιμο ζώο, το ζώο ή το πουλί που μιλάει ή αυτό που έχει μαγικές δυνάμεις και χρησιμοποιώντας την εξυπνάδα του ή τις δυνάμεις του βοηθά τον ήρωα π.χ. στον Παπουτωμένο Γάτο, ο γάτος βοηθά τον αφέντη του να γίνει

ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

μαρκήσιος ή στην Σταχτοπούτα τα πουλιά την τρέφουν και τη βοηθούν να κάνει τις δουλειές που τις αναθέτουν η μητριά της και οι κόρες της, ενώ στο τέλος τη βοηθούν να παντρευτεί τον πρίγκιπα.

Ένα άλλο, επίσης, πολύ δημοφιλές θέμα των παραμυθιών είναι αυτό του άσχημου ή σε ορισμένες περιπτώσεις αποκρουστικού όντος, Συνήθως το άτομο αυτό υποφέρει από μια κατάρα που αργότερα με αγώνα και την εκπλήρωση μιας υπόσχεσης ή με την αγάπη και την αφοσίωση από ένα άλλο πρόσωπο προς το πρόσωπό του, εξαφανίζεται ελευθερώνοντας το π.χ. η Πεντάμορφη και το Τέρας, ο Βάτραχος και ο Πρίγκιπας.

Το κυριότερο, βέβαια, χαρακτηριστικό του παραμυθιού είναι το ευτυχημένο τέλος, το πνεύμα της αισιοδοξίας και της επιτυχίας, το οποίο προβάλλεται στο παραμύθι, κάνοντας γνωστό από την αρχή ότι το καλό θα νικήσει. Οτιδήποτε και αν συμβεί, όποιες επικίνδυνες και απειλητικές δυνάμεις και αν παρουσιαστούν, υπάρχουν άλλες δυνάμεις που μπορούν να δώσουν βοήθεια, αν τους ζητηθεί. Ο ήρωας ή η ηρωίδα στο τέλος, θα συναντηθούν, θα παντρευτούν ή θα ζήσουν ευτυχισμένοι. Ουσιαστικά το παραμύθι επιτρέπει στον αναγνώστη να ταυτιστεί με "αρχέτυπες" καταστάσεις και εμπειρίες, όπως η σύγκρουση καλού και κακού, η διαφορά μεταξύ θάρρους κι δειλίας και η χρησιμοποίησης εξυπνάδας σαν όπλο ενάντια στη δύναμη. Αυτή η ταύτιση και η συμμετοχή βοηθούν στην εξαφάνιση αισθημάτων απομόνωσης και μοναξιάς, στα οποία οι άνθρωποι είναι τόσο ευάλωτοι, κάνοντας τους να αισθάνονται μέρη ενός μεγάλου συνόλου. Το ευτυχημένο τέλος στην ιστορία δίνει στον αναγνώστη το ευχάριστο συναίσθημα ότι αυτό το σύνολο είναι ευτυχισμένο.

Παράλληλα η ταύτισή μας με τους ήρωες μας επιτρέπει να αναγνωρίσουμε, να μάθουμε και να δοκιμάσουμε τρόπους επίλυσης αυτών των εσωτερικών συγκρούσεων και εκεί ακριβώς βρίσκεται η μεγάλη σημασία εκπαιδευτική και διδακτική αξία του παραμυθιού. Συνεχίζοντας, στις ιστορίες των παραμυθιών παρακολουθούμε τη συνεχή πάλη του ήρωα ή της ηρωίδας να ανακαλύψει την πραγματική του αξία, να γνωρίσει τον εσωτερικό του κόσμο -ποιός είναι-, να ωριμάσει. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος που τα παιδιά γοητεύονται και δε χορταίνου το παραμύθι, δηλαδή με την επανάληψη ενδυναμώνεται η πίστη τους, για να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες και να χτίσουν τη δική τους προσωπικότητα.

ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ

Τα παραμύθια, ανάλογα με τον κόσμο και τις εμπνεύσεις του περιεχομένου τους, χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

. Οι τέσσερις βασικές κατηγορίες παραμυθιών είναι:

- Α) μυθικά ή εξωτικά παραμύθια-με τους δράκους, τις μάγισσες, τους αράπηδες κ.λπ. **Στα μυθικά παραμύθια** κυριαρχεί το εξολογικό και ονειρικό στοιχείο. Ο ήρωας βρίσκεται αντιμέτωπος με όντα υπερφυσικά, στη δύναμη των οποίων δεν έχει να αντισταθεί παρά την παλικαριά και την εξυπνάδα. Υπάρχει ένα πλήθος παράξενων και μαγικών μορφών : ξωτικά (λάμιες, νεράιδες, ξωθιές, μοίρες καλότυχες), δράκοι καλοί και κακοί, μάγοι, φαντάσματα. Όλα αυτά τα ασυνήθιστα πλάσματα στο δικό τους μέρος. Στο στοιχειωμένο δάσος, στη μαγεμένη βρύση, στο μαγικό βουνό, στον κρυστάλλινο πύργο, στο σκοτεινό ποτάμι και αλλού.
- Β) διηγηματικά ή κοσμικά παραμύθια –που μοιάζουν με μυθιστορήματα και στηρίζονται σε διάφορα γεγονότα της ζωής και της κοινωνίας . **Στα διηγηματικά παραμύθια**, αν και δεν αποσιιάζει εντελώς το μαγικό στοιχείο, το μοτίβο είναι προσγειωμένο στο συμβατικό κόσμο με ηθικές παραινέσεις και ανέκδοτολογικά επεισόδια. Υπάρχουν εδώ ιστορίες με πολλά τοπικά στοιχεία ανάλογα με την ιδιαιτεροτητα των συνθηκών διαβίωσης σε κάθε γεωγραφικό χώρο.
- Γ) θρησκευτικά ή συναξαρικά –που ανάγουν την έμπνευσή τους στη Βίβλο ή στους βίους των αγίων. **Στα θρησκευτικά ή συναξαρικά παραμύθια** ο Χριστός, η Παναγία και οι Άγιοι (όπως οι αρχαίοι θεοί και ήρωες) ξανακατεβαίνουν στη γη και κουβεντιάζουν με τους ανθρώπους. Ο διάβολος, φυσικά, δε λείπει , με όλες τις πονηρές του επινοήσεις

ΤΟ ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

- Δευτεράπελα ή σατυρικά παραμύθια –που αφηγούνται με τρόπο περιπετειασκό διάφορα παθήματα ανόητων ανθρώπων, τιμωρίες αλαζόνων κ.λπ.

Εδώ χρειάζεται να διακρίνει κανείς μεταξύ λαϊκού και λόγιου παραμυθιού, καθώς οι δύο όροι συγχέονται συστηματικά, εφόσον οι δύο μορφές συνυπήρξαν και αλληλεπέδρασαν στην Ευρώπη από τα μέσα του 14ου έως τις αρχές του 20ου αιώνα. «Αυτό οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη σταδιακή διαφοροποίηση του κοινού που αποδέχεται το παραμύθι. Ενώ το παραμύθι αποτέλεσε αρχικά είδος προφορικής ψυχαγωγίας για τα λαϊκά στρώματα της κοινωνίας, πέρασε στη συνέχεια στους αστικούς κύκλους, όπου επίσημος αποδέκτης του κατέληξε να είναι το παιδικό κοινό». Οι διαφορές που παρατηρούνται ανάμεσα στο λαϊκό παραμύθι (προϊόν της προφορικής παράδοσης) και στο λόγιο (προϊόν της γραπτής λογοτεχνίας) αφορούν κυρίως την παραγωγή, τη μεταβίβαση και τη λειτουργία του παραμυθιακού λόγου. Έτσι, το παραμύθι πέρασε σιγά-σιγά από το συλλογικό στο ατομικό επίπεδο και από την αγροτική κοινότητα στην αστική κοινωνία, ενώ η παραγωγή και η διάδοσή του εξυπηρετούν πλέον και εμπορικούς στόχους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Γ. Αν. Μαρκαντωνάτος «Βασικό Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων»,

Κ. Δ. Κονταξής «Μύθος και Παραμύθι» (Εισήγηση σε ημερίδα),

Βικιπαίδεια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΣΠΡΟΓΕΡΑΚΑΣ, ΘΩΜΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΟΦΙΑ ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ

Το φτωχό αγόρι και η νεράιδα

Μια φορά κι έναν καιρό σε ένα φτωχικό σπίτι ζούσε ένα όμορφο παλικάρι μαζί με τη μητέρα του. Ένα πρωινό το παλικάρι πήγε στο χωράφι του, να θερίσει το σιτάρι, και το απόγευμα πήγε τα δέματα με το σιτάρι στο αλώνι και καθώς ήταν κουρασμένος, αποκοιμήθηκε.

Το βράδυ, λοιπόν, που βγήκε το φεγγάρι και φώτισε το αλώνι, ήρθαν οι νεράιδες και άρχισαν να χορεύουν με τα στάχια. Άφησαν, όμως, τα μαντίλια τους στο φράχτη.

Το παλικάρι, κάποια στιγμή, ξύπνησε. Είδε τις νεράιδες που χόρευαν και τα μαντίλια στο φράχτη κι άπλωσε το χέρι του να πάρει ένα.

Όταν οι νεράιδες κατάλαβαν ότι έχει ξυπνήσει, πήραν τα μαντίλια τους και έφυγαν. Μια νεράιδα δεν μπόρεσε να φύγει, γιατί δεν έβρισκε το μαντίλι της. Ήταν πεντάμορφη. Τα μαλλιά της ήταν μακριά και απαλά σα μετάξι, το πρόσωπο της φωτεινό σαν τον ήλιο.

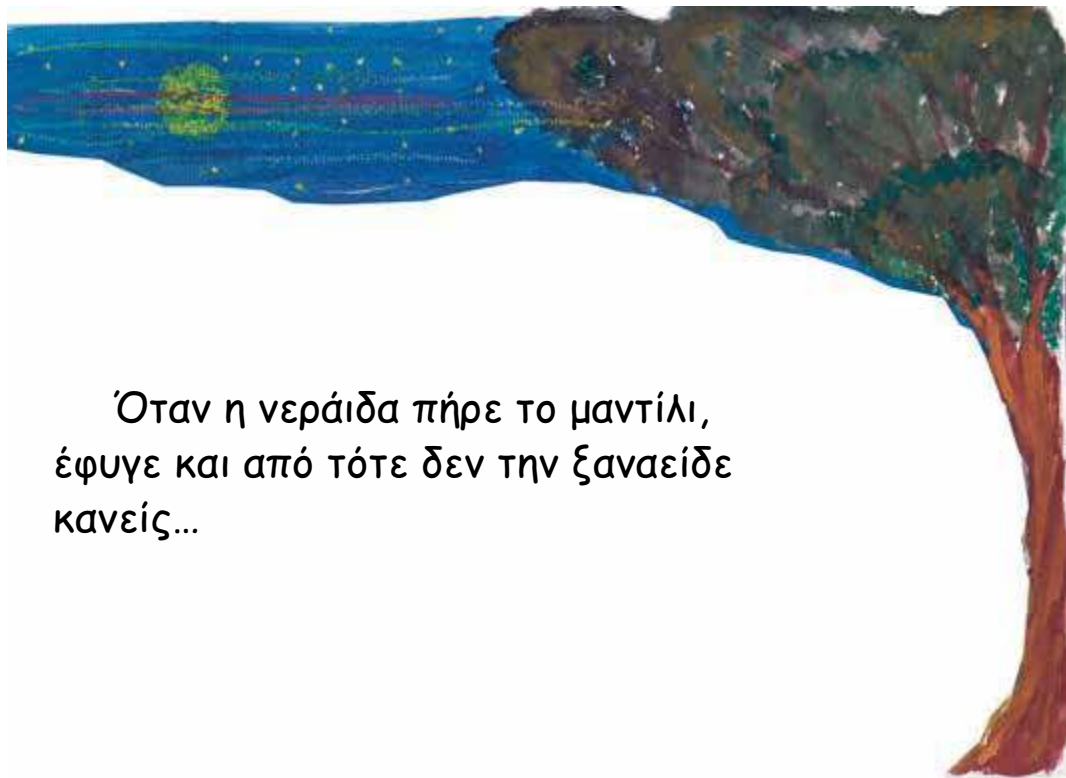

Το παλικάρι παντρεύτηκε τη νεράιδα, κάνανε παιδιά και ζούσαν ευτυχισμένοι. Η νεράιδα, όμως, ζητούσε το μαντίλι της το οποίο το παλικάρι το είχε δώσει στη μητέρα του. Της είχε πει να μην της το δώσει πίσω ποτέ .

Τα χρόνια περνούσαν ήρεμα κι ευτυχισμένα. Μια μέρα η μητέρα του παλικαριού αρρώστησε βαριά , φώναξε την κοπελιά και της είπε « Αυτό το μαντήλι μου το έδωσε ο γιος μου . Μου είπε να το κρατήσω για δικό μου. Εγώ θα πεθάνω και ήρθε η ώρα να σου το επιστρέψω».

Όταν η νεράιδα πήρε το μαντίλι,
έφυγε και από τότε δεν την ξαναείδε
κανείς...

Τέλος

ΤΟ ΦΕΡΕΝΤΙΝΑΚΙ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Μια φορά κι έναν καιρό σε ένα δάσος μακρινό ζούσε το Φερεντινάκι μαζί με τη μητέρα του, τη Δράκαινα. Κάθε πρωί η Δράκαινα, η οποία είχε μαγικές ικανότητες, πήγαινε σε ένα σταυροδρόμι και έτρωγε τους ανθρώπους, μιας και ήταν ανθρωποφάγος.

Το Φερεντινάκι, όμως, δεν έτρωγε ανθρώπους. Η μητέρα του ήθελε το παιδί της να έχει λαμπρό μέλλον, για αυτό και το μόρφωσε. Επίσης, το Φερεντινάκι έμαθε όλα τα μαγικά της μάνας του και, όταν μεγάλωσε, έγινε ανώτερος μάγος από αυτήν.

Μια μέρα παρουσιάστηκε στο Φερεντινάκι μια κοπέλα όμορφη και λαμπερή. Όταν την πρωτοείδε το Φερεντινάκι, θαμπώθηκε από την ομορφιά της και τη ρώτησε πώς βρέθηκε στα μέρη του. Η κοπέλα του απάντησε ότι η μάνα της πέθανε και ο πατέρας της παντρεύτηκε μια άλλη γυναίκα. Αυτή η γυναίκα, μέχρι να παντρευτεί τον πατέρα της, καμώνονταν ότι ενδιαφέρονταν πολύ για την κοπέλα.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Αφού παντρευτήκανε, η μητριά της, πια, έψαχνε να βρει αιτία, ώστε να τη διώξει. Μια μέρα σκέφτηκε να την πάρει μαζί της στο πλύσιμο των ρούχων στο ποτάμι, ενώ στην πραγματικότητα ήθελε να την εξολοθρεύσει.

Μόλις φτάσανε, η κοπέλα έκατσε κάτω από ένα δέντρο και αποκοιμήθηκε.

Τότε η μητριά της έφυγε με αργά βήματα και την άφησε ολομόναχη. Όταν ξύπνησε η κοπέλα, συνειδητοποίησε ότι ήταν μόνη και άρχισε να φωνάζει, μήπως την άκουγε κανένας περαστικός.

Το φεγγάρι είχε πέσει για τα καλά. Το κορίτσι έκατσε κάπου, για να ξαποστάσει. Ευχόταν στο Θεό και στη μάνα της να μην πάθει τίποτα και, αφού είδε ότι μες στη νύχτα δε μπορεί να πάει πουθενά, αποκοιμήθηκε πάνω σε ένα δέντρο.

Από εκεί είδε ένα φως και, όταν ξημέρωσε, περπάτησε προς τα εκεί. Ήταν το σπίτι του Φερεντινάκι.

Άμα το Φερεντινάκι τα άκουσε όλα αυτά, είπε στην κοπέλα ότι είναι τυχερή που δεν είναι εδώ η μητέρα του, γιατί αυτή τρώει ανθρώπους. Της υποσχέθηκε ότι με τα μαγικά που ξέρει θα την προστατέψει.

Το βράδυ που θα γύριζε η μάνα του, το Φερεντινάκι έκρυψε την κοπέλα με τη μαγεία του, αλλά μόλις μπήκε η Δράκαινα του είπε:

-Γιέ μου, ανθρώπινο
κρέας μυρίζει!

Το Φερεντινάκι με την εξυπνάδα του της αποκρίθηκε:

-Μάνα, τα δόντια σου είναι γεμάτα ανθρώπινο κρέας. Τι θες να μυρίζει;

Πέρασαν λίγες μέρες, όμως, το Φερεντινάκι δε μπορούσε πλέον να γελάει τη μάνα του. Έτσι της είπε ότι, αν θέλει να μάθει μήπως είναι κάποιος άνθρωπος μέσα στο σπίτι, θα πρέπει να δώσει όρκο ιερό, δηλαδή να ορκιστεί στη ζωή του.

Έτσι έκανε κι αυτή. Τότε το Φερεντινάκι έβγαλε την κοπέλα και την είδε η μητέρα του. Η Δράκαινα ζήλεψε μέσα της, γιατί κατάλαβε ότι κάτι γινόταν ανάμεσα στο γιο της και στην κοπέλα και θέλησε να τη σκοτώσει. Για αυτό και μετά της επέβαλε πολλά πράγματα να κάνει, έτσι ώστε να βρει την αιτία του σκοτωμού.

Καθώς πια δεν μπορούσε να βρει τρόπο να σκοτώσει την κοπέλα, η Δράκαινα αποφάσισε να παντρέψει το Φερεντινάκι με μια μάγισσα. Το Φερεντινάκι, όμως, δεν την ήθελε. Προτού γίνει ο γάμος, η Δράκαινα ζήτησε τη βοήθεια της αδερφής της. Και της είπε η αδερφή της να βάλει στην κοπέλα δέκα κεριά στα νύχια της, πέντε στο ένα χέρι, πέντε στο άλλο, έτσι ώστε η κοπέλα να καεί. Το Φερεντινάκι, σα μάγος που ήταν, ήξερε τι σκάρωνε η μητέρα του και είπε στην αγαπημένη του ότι, μόλις της βάλουν φωτιά στα κεριά, να τα πετάξει πάνω στο πέπλο της νύφης.

Έτσι και έγινε. Όλοι προσπαθούσαν να βοηθήσουν τη νύφη, εκτός από το Φερεντινάκι και την αγαπημένη του. Αυτοί αμέσως άρχισαν να

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

τρέχουν. Μετά από κάμποση ώρα, το Φερεντινάκι ρώτησε την κοπέλα:

-Βλέπεις κανένα μαύρο σύννεφο;

Η κοπέλα φοβισμένη του απάντησε:

-Ναι!

Το Φερεντινάκι, τότε, πέταξε ένα καρύδι και να! μέσα από αυτό το καρύδι εμφανίστηκαν βουνά. Το σύννεφο, που ήταν η μάνα του, δε μπορούσε να τους κυνηγήσει. Κατόπιν περπάτησαν πάρα πολύ. Η κοπέλα πάλι είδε να πλησιάζει κάποιο σύννεφο.

Τότε το Φερεντινάκι πέταξε κάτι αμύγδαλα και δημιούργησε ένα πελώριο χάσμα.

Έτσι η μάνα του δε μπορούσε να τους πιάσει.

Προχωρήσανε - προχωρήσανε, τόσο που φτάσανε στα σύνορα του δάσους της πολιτείας. Άρχισε, τότε, να τους ζυγώνει ένα σύννεφο, τόσο πολύ που κόντευε να τους φτάσει. Αμέσως το Φερεντινάκι έκανε μια λίμνη και την κοπέλα τη μεταμόρφωσε σε χήνα και τον ίδιο σε πάπια.

Τότε η Δράκαινα είπε:

-Έλα πάπια μου, έλα χήνα μου!

Και το παπί έκανε «πι πι πι» και την έβρεξε. Όταν

είδε ότι πλέον δε μπορούσε να κάνει τίποτα, ευχήθηκε στο παιδί της, μιας και το αγαπούσε πολύ, να ζήσουν ευτυχισμένοι.

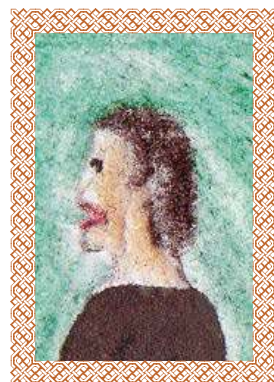
Μόλις έφυγε η Δράκαινα, το Φερεντινάκι και η αγαπημένη του ξανάγιναν άνθρωποι. Πήγαν στην πολιτεία και έζησαν αυτοί καλά... και εμείς καλύτερα.

Τέλος

ΤΑ ΚΟΣΜΙΚΑ

Ο ΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν τρία αδέρφια και κίνησαν να παν στα ξένα, για να βρουν δουλειά.

Στο δρόμο που πήγαιναν έφτασαν σε μια ερημιά και εκάθησαν σε μια βρύση κοντά, να φάνε και να ξεκουραστούν. Εκεί που έτρωγαν, βλέπουν κι έρχεται ένας γέρος με το μαστιχιάκι του και τους χαιρετά:

-Ωρα καλή παλικάρια!

-Πολλά τα έτη παππούλη, του είπαν εκείνα και το μικρότερο έκοψε ένα κομμάτι ψωμί και του είπε:

-Κάθισε, παππούλη, και να! λιγάκι ψωμί να φας.
Ο γέρος πήρε το ψωμί και κάθισε.

Εκεί στην ερημιά ήταν πλήθος τα κοράκια.
Λέει ο γέρος του μεγαλύτερου παιδιού:

-Τι ήθελες, παιδί μου, να έχεις εδώ στο κόσμο που βρίσκεσαι;

-Θα ήθελα, του λέει, όλα αυτά τα κοράκια να ήταν πρόβατα και να ήταν δικά μου.

-Καλά, λέει ο γέρος. Αν όμως ερχόταν κανένας φτωχός και σου ζητούσε λίγο γάλα, θα του έδινες, άμα είχες τόσα πρόβατα;

-Θα του έδινα, λέει το παιδί, ό,τι ήθελε, τυρί, γάλα, μυτζήθρα, ό,τι ήθελε.

Ταπ! Χτυπάει ο
γέρος το ραβδί του
στη γη κι έγιναν τα
κοράκια πρόβατα.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Άσπρισε ο τόπος από πρόβατα. Σηκώθηκε το παιδί, μάζεψε τα πρόβατα κι έμεινε εκεί. Οι άλλοι δυο με το γέρο πήραν πάλι δρόμο. Πήγαν, πήγαν, έφτασαν σε ένα λόγγο. Ρωτάει τώρα ο γέρος το δεύτερο:

-Τι θα ήθελες εσύ, παιδί μου, να έχεις εδώ στο κόσμο που είσαι;

-Εγώ θα ήθελα, παππούλη, όλα αυτά τα πουρνάρια να γίνουν ελιές και να γίνουν όλες δικές μου, είπε το παιδί.

-Καλά, λέει ο γέρος. Αφού θα έχεις τόσο λάδι, θα δίνεις και κανενός φτωχού;

-Θα δίνω, του λέει.

Ταπ! Χτυπάει ο γέρος το ραβδί του στη γη και τα πουρνάρια έγιναν στη στιγμή ελιές...

...και το παιδί αυτό απόμεινε εκεί κι έκανε μα-
γαζιά, γέμιζε τα βαρέλια λάδι και τα φόρτωνε στα
καράβια.

Ο μικρότερος αδερφός απόμεινε μονάχος με το
γέρο και πήραν πάλι δρόμο.

Σαν έφτασαν
σε ένα σταυρο-
δρόμι, κάθισαν στη
βρύση που ήταν
εκεί να ξεκουρα-
στούν.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Λέει ο γέρος του παιδιού:

-Αμ δεν ζητάς και εσύ τίποτα;

-Εγώ, παππούλη, θα ήθελα από αυτή τη βρύση να έτρεχε μέλι.

-Και θα δίνεις στους φτωχούς μέλι, άμα σου ζητήσουν;

-Θα δίνω.

Ταπ! Χτυπά ο γέρος το ραβδί του στη γη κι αμέσως άρχισε να τρέχει μέλι από τη βρύση.

Απόμεινε και το παιδί στο σταυροδρόμι, πουλούσε μέλι και μοίραζε και στους φτωχούς τους στρατοκόπους.

Ο γέρος έφυγε πήγε στη δουλειά του.

Σαν πέρασε κάμποσος καιρός, αφού άφησε έναν υπηρέτη στη βρύση να μοιράζει μέλι, αυτός ξεκίνησε να πάει να δει τα αδέρφια του, γιατί τα πεθύμησε.

Εκεί που πήγαινε, κοίταζε για ελιές, βλέπει ένα λόγγο από πουρνάρια. Πάει παρακεί, κοιτάζει για πρόβατα, βλέπει κοράκια κι ούτε λαδά, ούτε τσέλιγκα. Εκεί που στεκόταν και απορούσε, βλέπει και έρχεται πάλι ο γέρος εκείνος και του λέει:

-Είδες. Ότι είπαν τα αδέρφια σου, δεν το έκαναν! Δεν έδιναν στους φτωχούς από τα καλά που τους χάρισα. Γι' αυτό κι εγώ τους πήρα πίσω τις ελιές και τα πρόβατα. Εσύ, όμως, στάθηκες καλός και να έχεις την ευχή μου! Και πριν τελειώσει το λόγο του... ο γέρος έγινε άφαντος.

ΤΕΛΟΣ

...να σου πω για
ΤΙΣ ΜΟΪΡΕΣ;

Κάποτε, τα παλιά τα χρόνια, σε ένα κεφαλοχώρι, ζούσε ένας άρχοντας με πολλούς υποτακτικούς και κάθε τόσο έβγαινε με τους ανθρώπους του για κυ-

νήγι στις γύρω περιοχές. Μια φορά, όμως, που είχαν απομακρυνθεί πολύ από το χωριό, τους έπιασε η νύχτα και ξέσπασε μια ξαφ-

νική μπόρα και κρύο πολύ και έψαξαν να βρουν κάπου να απαγκιάσουν μέχρι να ξημερώσει και να πάρουν πάλι το δρόμο του γυρισμού.

Βρήκαν μια μικρή πέτρινη καλύβα και ο φτωχός βοσκός που έμενε μέσα, τους υποδέχτηκε καλόκαρδα, τους έβαλε να ζεσταθούν κοντά στη φωτιά και τους περιποιήθηκε με ότι είχε, μια και η γυναίκα του ήτανε λεχώνα και δεν μπορούσε να σηκωθεί. Όταν απόφαγαν, τους έβαλε να κοιμηθούν δίπλα στη φωτιά.

Ο άρχοντας ήταν πολύ καλομαθημένος και δεν μπορούσε να κοιμηθεί καλά στα σκληρά τα στρώματα και όπως ξαγρυπνούσε εκεί, κατά τα μεσάνυχτα, είδε τρεις γυναίκες, στα κατάλευκα ντυμένες, να στέκουν πανύψηλες και τρομερές πάνω από το νεογέννητο.

Ήταν οι τρεις μοίρες που ήρθαν να μοιράνουν το παιδί. Φοβήθηκε ο άρχοντας και λούφαξε να μη τον δουν. Τότε άκουσε τη μία να λέει με καθαρή φωνή:

-Θα παντρευτεί την κόρη του άρχοντα που είναι εδώ, και πριν λίγο γεννήθηκε και αυτή...

Από το ξάφνιασμα και από την ταραχή του ο άρχοντας που έμαθε πως η αρχοντοπούλα κόρη του θα παντρευόταν έναν φτωχό τσομπάνη, δεν άκουσε τι είπαν οι άλλες δυο.

Μετά από αυτό χάθηκαν οι λευκοντυμένες γυναίκες και ο άρχοντας πετάχτηκε επάνω, ξύπνησε τους υποτακτικούς του, βούτηξε κρυφά το νεογέννητο από την κούνια και έφυγαν άρον άρον μέσα στη νύχτα από την καλύβα του φτωχού τσομπάνη.

Μόλις απομακρύνθηκαν καμπόσο, βρήκαν ένα ξέφωτο και άφησαν εκεί το νεογέννητο να πεθάνει, το έρημο, από το κρύο και γύρισαν στο χωριό.

Μα λίγο αργότερα πέρασε από εκεί ένας φτωχός άνθρωπος με τη γυναίκα του, πολύ καλόκαρδοι και οι δυο τους, και άκουσαν το μωρό που έκλαιγε και το πήραν σπίτι τους, να το μεγαλώσουν μαζί με τα άλλα πέντε παιδιά τους.

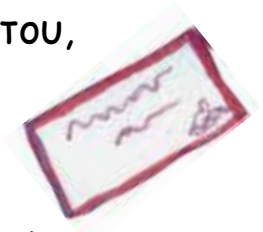
Το παιδί μεγάλωσε και έφτασε 15 χρονών, όταν μια μέρα πέρασε από εκείνο τον τόπο ο άρχοντας που είχε βγει πάλι για κυνήγι.

Έπιασε κουβέντα με τα παιδιά να ρωτήσει που θα βρει καλό μέρος να στήσει καρτέρι. Μα πάνω στην κουβέντα έμαθε πως το παιδί αυτό το βρήκανε σε ένα ξέφωτο και κατάλαβε πως ήταν το παιδί που αυτός είχε αφήσει να πεθάνει από το κρύο και ταραχτήκε που ζούσε ακόμα.

Ρώτησε το παιδί αν ξέρει γράμματα και, αφού δεν ήξερε, ζήτησε μια χάρη από τον πατέρα του, να πάει ο γιος του στη γυναίκα του, την αρχόντισσα, παραγγελία για κάτι που τάχα είχε ξεχάσει, και μέσα στο γράμμα έγραφε «Το παιδί που φέρνει το γράμμα να μην το αφήσεις να ζήσει».

Στο δρόμο, όμως, το παιδί συνάντησε έναν ξενομερίτη που το ρώτησε που πάει και όταν του είπε το παιδί, ζήτησε να διαβάσει το γράμμα και τaráχτηκε πολύ με αυτά που διάβασε. Λυπήθηκε το καημένο το παιδί και τα έσβησε κρυφά και έγραψε «το παιδί που φέρνει το γράμμα να το στεφανώσεις γρήγορα με την κόρη μας» και το ξανάδωσε στο παιδί.

Ταχιά έφτασε το παιδί στο Κεφαλοχώρι και έδωσε το γράμμα στην αρχόντισσα που, αν και ξαφνιάστηκε, έπρεπε να υποταχτεί στο θέλημα του αντρός της και γρήγορα κάλεσε τον παπά να στεφανώσει αμέσως το παιδί με τη θυγατέρα της.

Μα σαν γύ-
ρισε πίσω ο άρ-
χοντας και είδε
πως αυτό που
άκουσε από τις
μοίρες εκείνη
τη νυχτιά πριν

χρόνια, έγινε τελικά, σκύλιασε και έψαχνε τρόπο να
εκδικηθεί.

Σκέφτηκε, λοιπόν, πονηρά να στείλει τον γαμπρό του
πια ψηλά στα βουνά, στους βοσκούς του, που έβοσκαν τα
κοπάδια του και έγραψε ένα γράμμα με την εξής παραγγε-
λιά: «Το παιδί που θα σας φέρει το γράμμα να το σφάζετε
γρήγορα και να το θάψετε να μη το βρουν».

Το έκλεισε καλά το γράμμα και το έδωσε στη γυναίκα του να το δώσει μόλις θα ξημέρωνε στο γαμπρό τους, να το πάει στο βουνό.

Το χάραμα, η μάνα πήγε να ξυπνήσει τον γαμπρό της, μα σαν είδε το ζευγάρι να κοιμάται βαθιά, τους λυπήθηκε και σήκωσε το γιο της. Του έδωσε το γράμμα και τον έστειλε στο θέλημα του πατέρα του.

Οι βοσκοί δεν το ήξεραν το αρχοντό-
πουλο, δεν το είχαν ματαδεί και σαν διάβα-
σαν το γράμμα, σφάζανε το παιδί, άνοιξαν
έναν λάκκο και το παράθασαν.

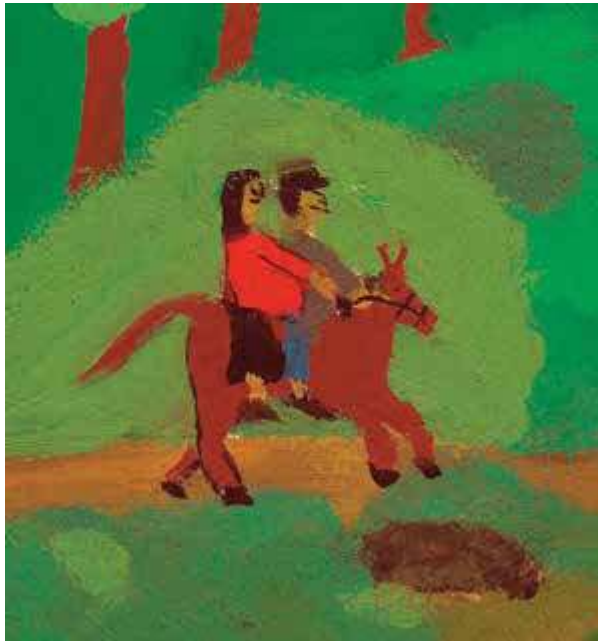
Όταν σηκώθηκε το πρωί ο άρχοντας και έμαθε πως αντί για τον γαμπρό του, το παιδί του πήγε το γράμμα, καβάλησε το πιο γρήγορο άλογο και σαν άνεμος έτρεξε να προλάβει το κακό, μα ήταν πολύ αργά πια. Ο άρχοντας δεν άντεξε τη συμφορά που ο ίδιος ήταν αίτιος που έγινε, έχασε τα λογικά του και χάθηκε για πάντα.

Το παιδί έζησε χρόνια πολλά με τη γυναίκα του και έκαναν και πολλά παιδιά, γιατί έτσι το είχαν γραμμένο οι μοίρες και ό,τι γράφει δεν ξεγράφει.

Τέλος

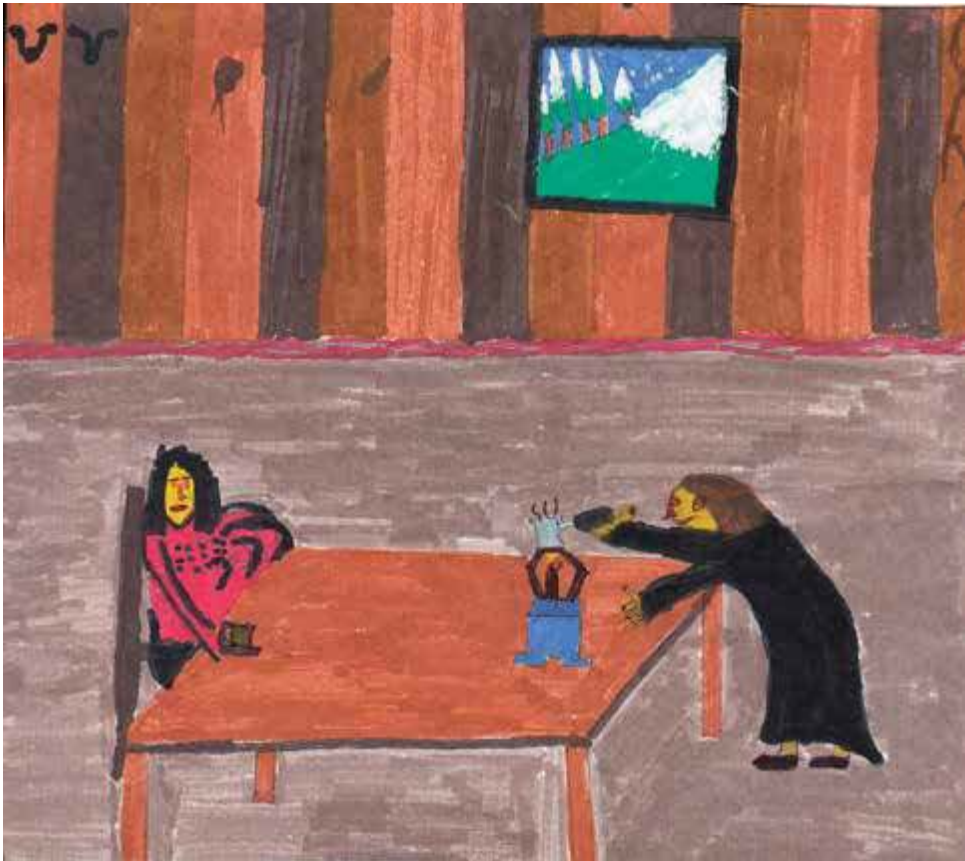
Τα δύο αδέρφια

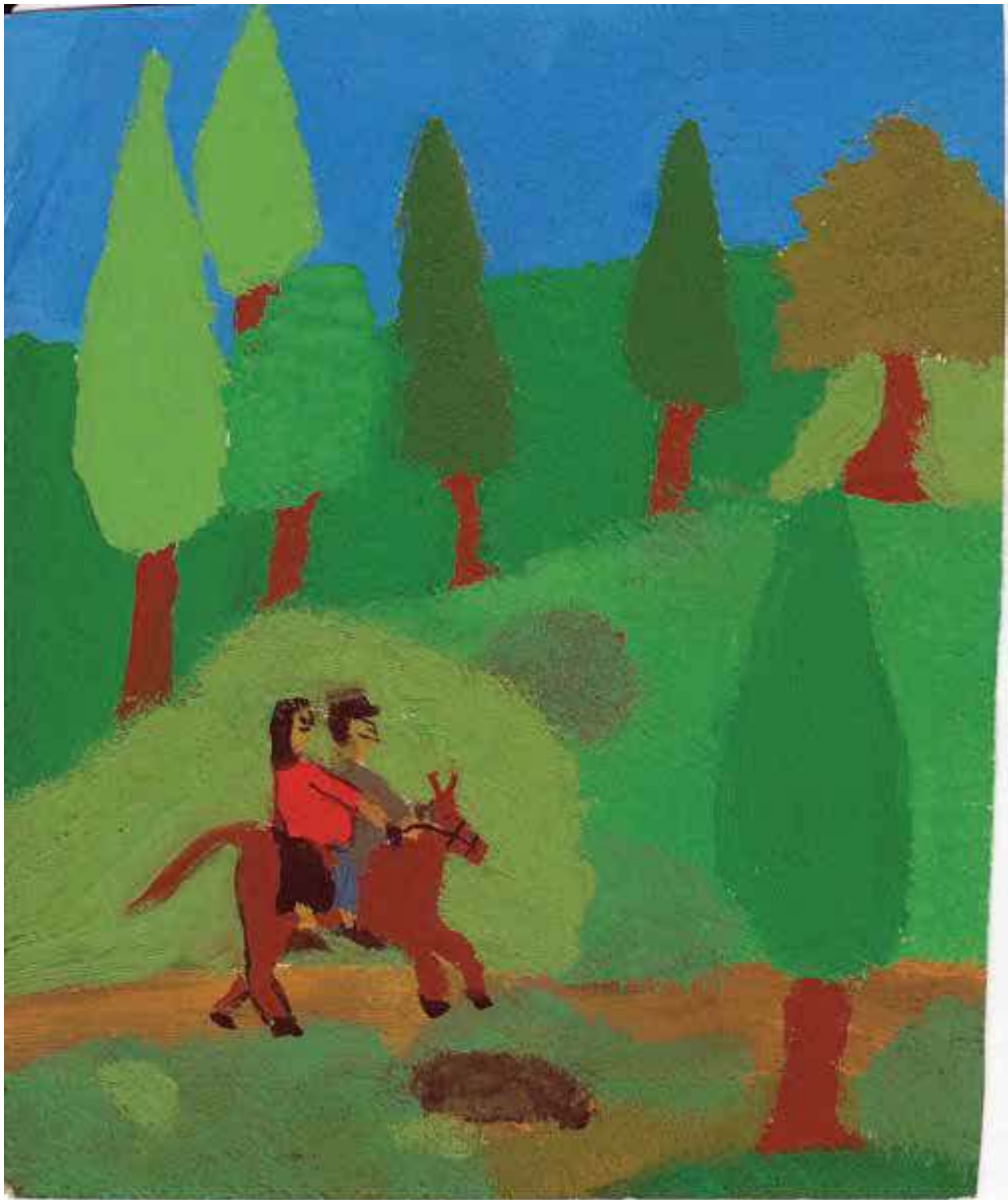
Μια φορά κι έναν καιρό ήταν δύο αδέρφια, το ένα ήταν αγόρι και το άλλο κορίτσι. Όταν μεγαλώσανε, το κορίτσι έμεινε ανύπαντρο, ενώ το αγόρι παντρεύτηκε. Η γυναίκα που πήρε μισούσε την αδερφή του. Συνεχώς σκεφτόταν πώς να την διώξει μακριά του.

Μια μέρα, όμως, σκέφτηκε να της κάνει κάτι πολύ κακό. Έφτιαξε έναν καφέ και μέσα έβαλε τρίχες αλόγου.

Τον πρόσφερε στην κουνιάδα της και αυτή τον ήπια.

Τότε μέσα της δημιουργήθηκαν τρία φίδια. Η κοιλιά της κοπέλας άρχισε να μεγαλώνει σα να είναι έγκυος.

Ο άνδρας της νευρίασε και πήγε και είπε στην αδερφή του: «Βάλε τα καλά σου, γιατί θα πάμε σε έναν γάμο». Καθώς προχωρούσαν με το άλογο μέσα σε ένα μεγάλο δάσος ο άνδρας είπε στην αδερφή του: «Εσύ περίμένε με εδώ και εγώ θα πάω να πιω λίγο νερό, να ξεδιψάσω». Της είπε, όμως, ψέματα και δεν πήγε να πιεί νερό, αλλά την άφησε εκεί.

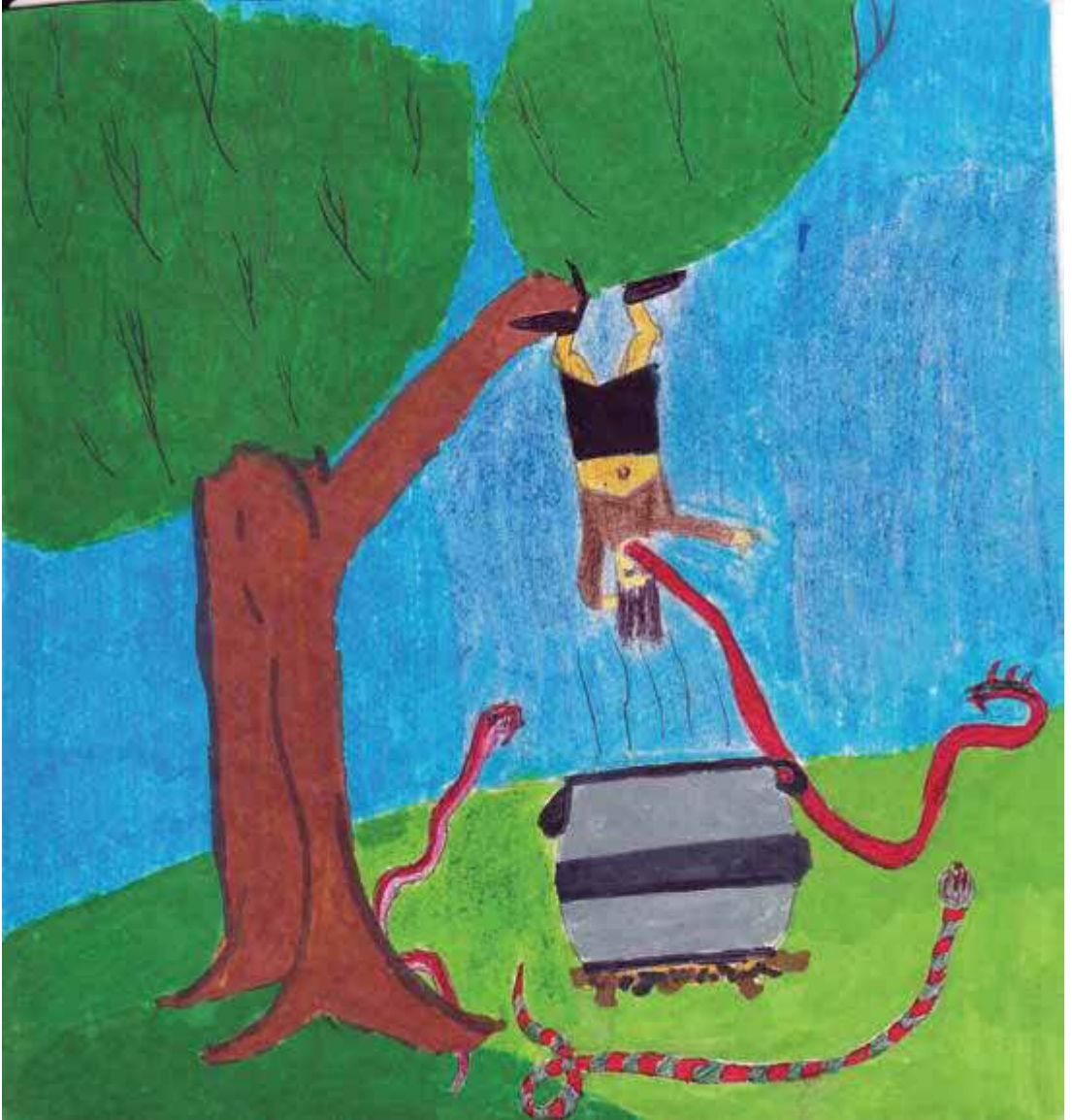
Η κοπέλα περίμενε και περίμενε ώρες πολλές τον αδερφό της. Μάταια! Μετά από δύο μέρες περπάτημα συνάντησε ένα βοσκό και του είπε: «Πάρε εσύ τα καλά μου ρούχα και δώσε μου τα δικά σου που είναι παλιά».

Ο βοσκός πήρε τα ρούχα της κοπέλας για τις κόρες του και της έδωσε τα παλιά. Μετά τη ρώτησε: «Τί έχεις και είσαι έτσι;» Τότε η κοπέλα απάντησε: «Μια γυναίκα μου έδωσε να πιω έναν καφέ και από τότε που τον ήπια η κοιλιά μου μεγαλώνει συνεχώς». Ο βοσκός της είπε ότι έχει στην κοιλιά της φίδια. Έτσι, έβρασε μια κατσαρόλα μεγάλη με γάλα και κρέμασε την κοπέλα ανάποδα από πάνω.

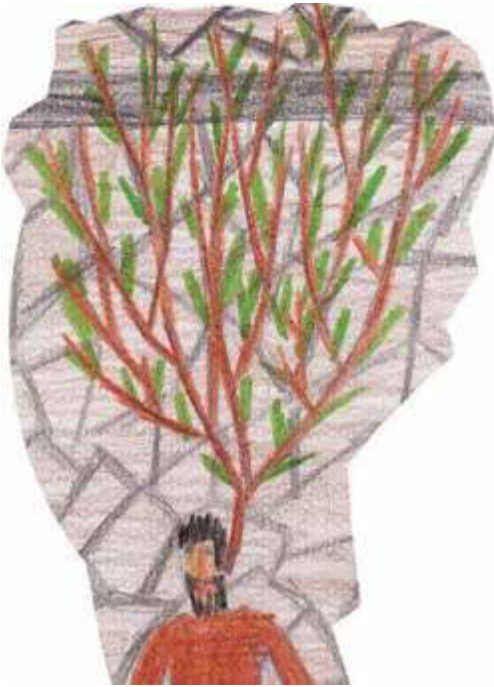

Μόλις αυτή μύρισε το γάλα, τα φίδια βγήκαν από μέσα της.

Αφού έγινε καλά, τότε καταράστηκε τον αδερφό της και είπε: «Αδερφέ, μια καριά να φυτρώσει στο αυτί σου». Η καριά* φύτρωσε στο αυτί του αδερφού της.

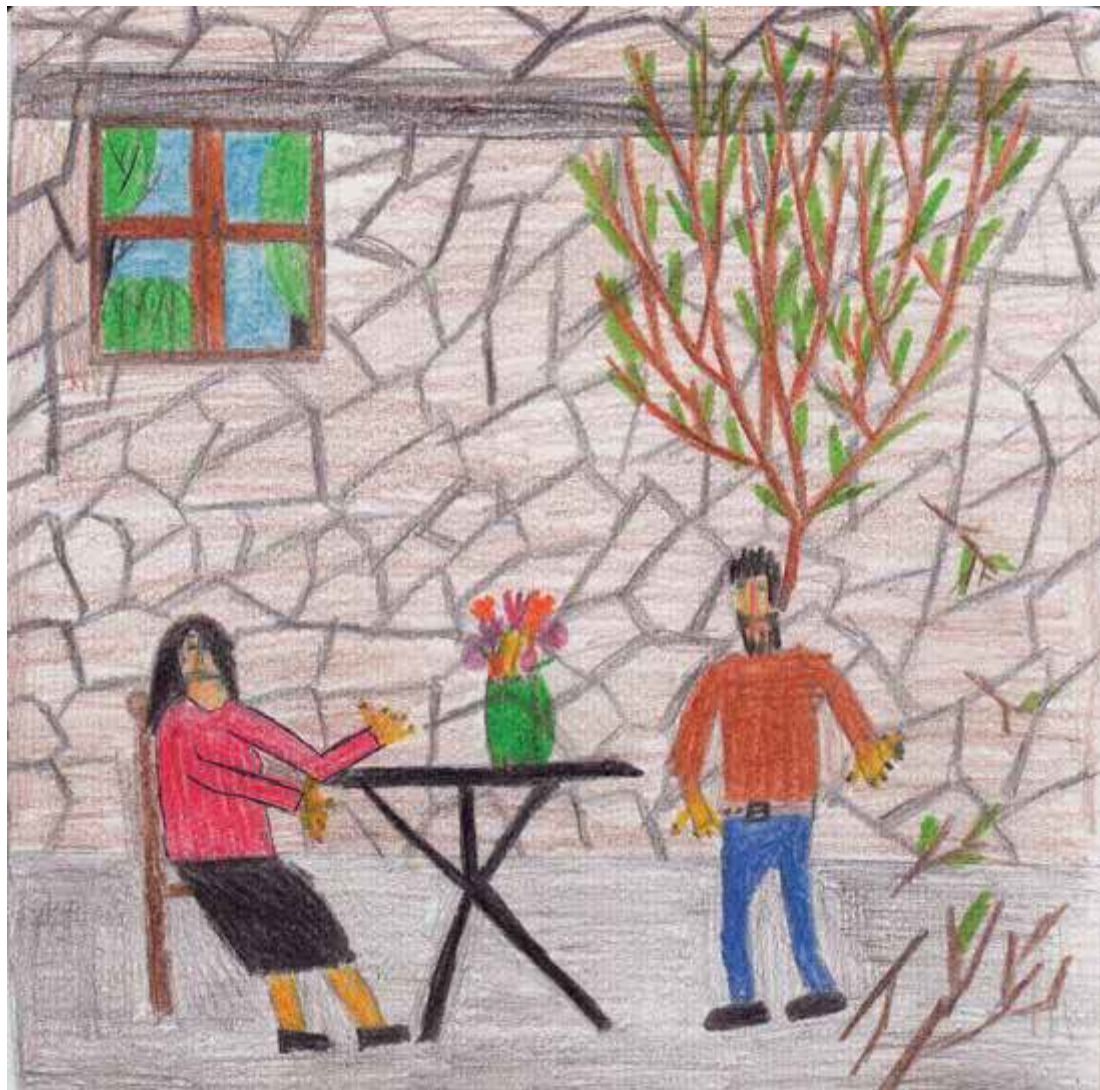

Η κοπέλα, ντυμένη σα γιαγιούλα, πήρε το δρόμο για το χωριό και, όταν έφτασε, είδε κόσμο πολύ να τρέχει, για να βοηθήσει έναν άνδρα. Ρώτησε μερικούς ανθρώπους που περίμεναν εκεί έξω τι συμβαίνει και αυτοί απάντησαν: «Μια καριά φύτρωσε στο αυτί ενός άνδρα».

Τότε η κοπέλα πήγε μέσα στο σπίτι του άνδρα, όμως η μάνα του την έδιωξε. Ο άνδρας, τότε, φώναξε δυνατά στη μητέρα του: «Άσε μάνα την κυρούλα να μπει μέσα να μας πει καμιά ιστορία, να ξεχάσω τον πόνο μου». Τελικά, μπήκε μέσα η κοπέλα και έκατσε δίπλα στον αδερφό της. Ο άνδρας είπε: «Πες μου μια ιστορία, κυρούλα, πες μου!».

*καρυδιά

Τότε αυτή του είπε την ιστορία τους και σιγά-σιγά τα κλαδιά από την καριά άρχισαν να σπάνε.

Μόλις έφυγε η καριά από το αυτί του αδερφού της, η κοπέλα του είπε: «Εγώ είμαι η αδερφή σου και η γυναίκα σου μου έκανε αυτά που σου διηγήθηκα». Ο αδερφός της νευρίασε και πήρε τη γυναίκα του, την έδεσε με ένα σχοινί από το λαιμό και την έσερνε με το άλογό του σε όλο το χωριό μέχρι να πεθάνει.

Από τότε ζει με την αδερφή του ευτυχισμένος και μοιράζονται μαζί τις χαρές και τις λύπες της ζωής! Και έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα!!!

Τέλος

Ο στρατιώτης και το άλογο

Από όλα τα ζώα που είχε ο άνθρωπος στη δούλεψή, του, το πιο χρήσιμο είναι το άλογο. Αυτό τον βοήθησε στις πιο βαριές δουλειές, ακόμα και στις μάχες.

Μια φορά και έναν καιρό ήταν ένας στρατιώτης που είχε στον πόλεμο μαζί του το άλογό του.

Όταν είχαν πολύ δρόμο, ο στρατιώτης ανέβαινε στη ράχη του αλόγου και ξεκουραζόταν.

Άλλες φορές
πολεμούσε τους
εχθρούς καβάλα
στο άλογο και
τους νικούσε.
Ήταν ο σύντροφός
του.

Για τις υπηρεσίες
που του προσέφερε το
άλογο, ο στρατιώτης το
περιποιούνταν και το
τάιζε άφθονο κριθάρι.

Κάποτε, όμως, ο πόλεμος τελείωσε και ο στρατιώτης γύρισε στον τόπο του νικητής, παρέα με το άλογό του.

Από την άλλη μέρα κιόλας ο στρατιώτης άρχισε να δουλεύει στα κτήματά του. Αλλά και το άλογο στρώθηκε σε βαριές δουλειές, σήκωνε φορτία, γύριζε το μύλο, όργωνε το χωράφι.

Και σαν να μην
έφταναν όλα αυτά,
το αφεντικό του ξέ-
χασε τις πολύτιμες
υπηρεσίες που του
προσέφερε στον
πόλεμο και τώρα το
έθρεφε μόνο με
άχυρο.

Πέρασε λίγος καιρός και ο πόλεμος ξανάρχισε. Ο
σαλπικτής με τη σάλπιγγα καλούσε όλους τους άν-
τρες της χώρας να πάνε να πολεμήσουν.

Ο στρατιώτης, τότε, σέλωσε το άλογό του,
πήρε τα όπλα του, καβάλησε και ο ίδιος το
άλογο και ξεκίνησαν πάλι παρέα.

Το άλογο, όμως, δεν είχε δύναμη και όλη την ώρα έπεφτε. Και, επειδή ο στρατιώτης το έδερνε, για να προχωράει, εκείνο του είπε:

- Από εδώ και εμπρός να πηγαίνεις με τους πεζούς, γιατί από άλογο με έκανες γάιδαρο. Πως μπορώ από γάιδαρος να γίνω πάλι άλογο;

Έτσι κατάλαβε το λάθος του ο στρατιώτης. Γιατί δεν πρέπει να αγαπάμε και να φροντίζουμε κάποιον μόνο όσο καιρό τον έχουμε ανάγκη.

Τέλος

Ο γιδόβυζας

Μια φορά και έναν καιρό ήταν μια μάνα η οποία δεν ήθελε το παιδί της, όμως, δεν μπορούσε και να το σκοτώσει.

Σκέφτηκε να το πάει σε μια σπηλιά, αλλά δεν το έκανε, ούτε κατάφερε να το ρίξει στη θάλασσα. Τελικά, το άφησε σε ένα δάσος.

Όταν το άφησε, το παιδί κοιμόταν. Σαν ξύπνησε, άρχισε να κλαίει.

Πιο πέρα ήταν ένας βοσκός με τα γίδια του.

Μια γίδα άκουσε το κλάμα του μωρού και πήγε εκεί νομίζοντας ότι είναι το κατσικάκι της. Έτσι το μωρό ήπια γάλα από τη γίδα.

Αυτό έγινε κάπου στις τρεις φορές. Ο βοσκός κατάλαβε ότι η γίδα δεν είχε γάλα για το κασικιάκι της και νόμιζε ότι κάποιος της παίρνει το γάλα.

Γί αυτό
ακολούθησε τη
γίδα και είδε
ότι βύζαινε

ένα παιδί. Στη συνέχεια πήρε το παιδί και το μεγάλωσε.
Το παιδί το ονόμασε Γιδόβυζα.

Περνώντας τα χρόνια ο βοσκός πούλησε τα γίδια σ' έναν χασάπη, αλλά αυτός ζήτησε και τον Γιδόβυζα. Αφού τον πήρε ο χασάπης, τον ξαναβάφτισε και τον πήγε σχολείο.

Το παιδί ήταν πολύ έξυπνο και έγινε πολύ μεγάλος επιστήμονας γιατρός. Δεν τον ενδιαφέρει για τη μάνα του, ούτε και θέλει να την ξαναδεί ποτέ του.

Οι τρεις αδερφές

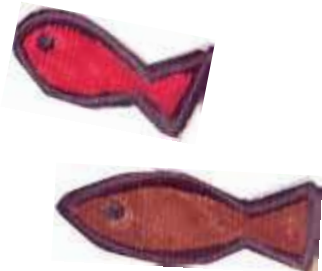
Μια φορά και έναν καιρό ζούσαν τρεις αδερφές: η Ξι, η Αργυρή και η Μαλαματένια. Μια μέρα, στην αγορά, ο βασιλιάς έτυχε να συναντήσει τις τρεις αδερφές.

-Καλημέρα, λέει στην Ξι και στην Αργυρή και διπλοκαλημέρα στη Μαλαματένια. Τι θα πάρετε;

-Θα πάρουμε ψάρια, λέει η Μαλαματένια τελικά.

Πήραν τα ψάρια και ο βασιλιάς αγάπησε τη Μαλαματένια και οι άλλες δύο αδερφές, επειδή ζήλευαν, είπαν να της βγάλουν τα μάτια. Μαγείρεψαν τα ψάρια, τα έφαγαν...

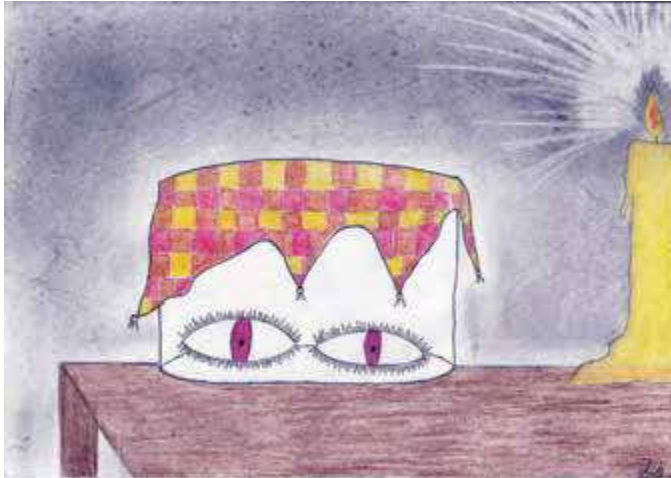

...και μετά της έβγαλαν τα μάτια και τα έβαλαν
μέσα σε ένα βάζο.

Κατόπι πήραν την τυφλή Μαλαματένια και της λένε ότι γίνεται ένας γάμος, στα ψέματα, και την πήγαν σε ένα γκρεμό και την έριξαν.

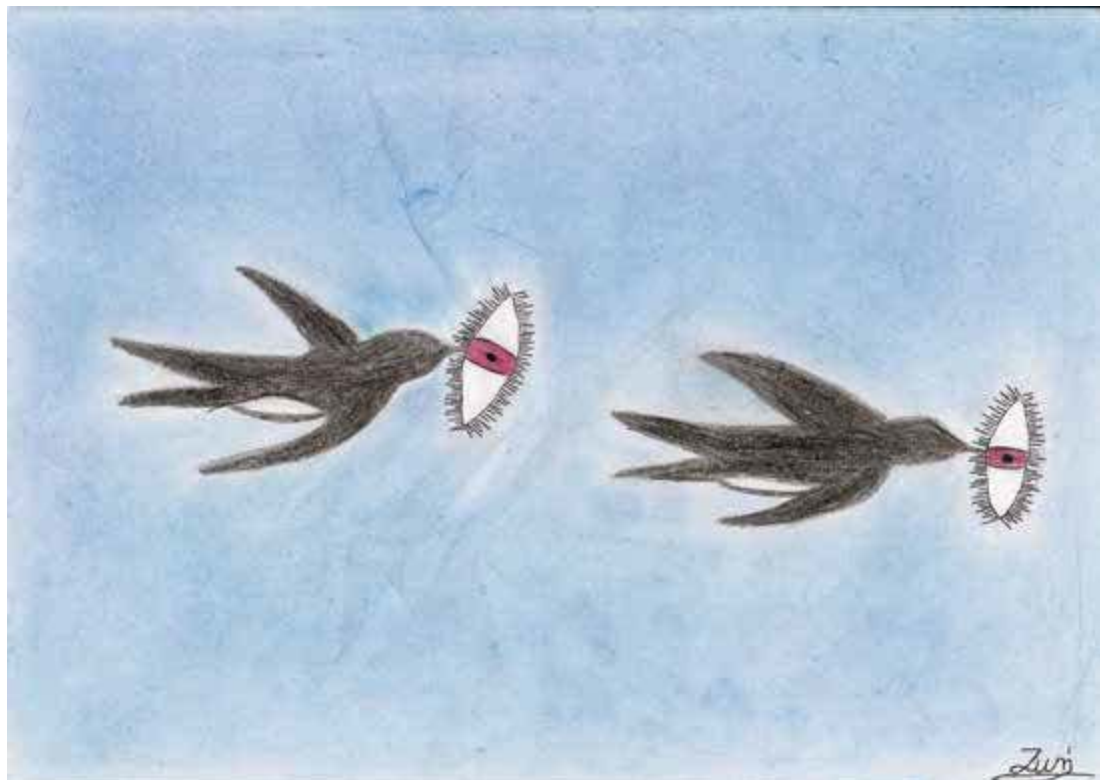
Όμως, εκεί από όπου έπεσε, ήταν χελιδονοφωλιές. Πήγαν λοιπόν τα χελιδόνια και λένε:

-Τσιρ-τσιρ-τσιρ, ποιος μας έκανε αυτό το κακό, ας του κάνουμε άλλο τόσο!

-Εγώ σας το έκανα αυτό το κακό, λέει η Μαλαματένια. Θέλω να μου κάνετε μια χάρη. Αν μπορείτε, να πάτε στο δωμάτιό μου, για να μου φέρετε πίσω τα μάτια μου.

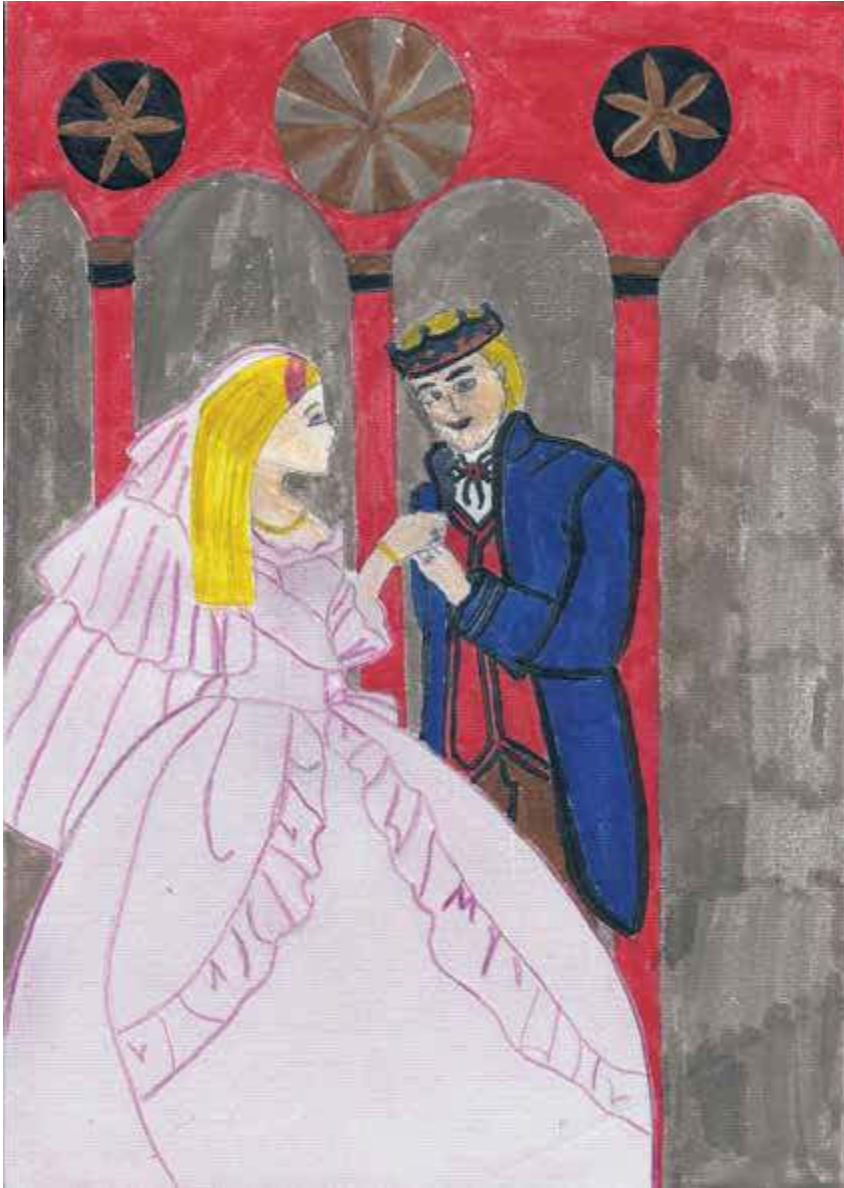
Πήγαν τα χελιδόνια, της πήρανε τα μάτια της και της τα έβαλαν.

Μετά περνάει ο βασιλιάς που ήταν για κυνήγι και της λέει:

-Τι κάνεις εδώ, Μαλαματένια;

Η Μαλαματένια του είπε τι έγινε και ο βασιλιάς την πήρε, την παντρεύτηκε και έκανε ένα παιδάκι.

Στη συνέχεια το έμαθε η αδερφή της η Ξι και πήγε στο παλάτι και της λέει:

-Έλα εδώ, για να δω και το παιδί. Αφού είδε το παιδί, της λέει:

-Για ξάπλωσε λίγο αδερφή, να σε ξεψειρίσω.

-Τι να με ξεψειρίσεις, εγώ είμαι βασιλοπούλα.

Τότε της ξαναλέει η αδερφή της να ξαπλώσει.

Η Μαλαματένια ξαπλώνει και της βάζει μια καρφίτσα στο κεφάλι και γίνεται πουλί και πάει στο περιβόλι του βασιλιά. Κάθεται στον ώμο του και του λέει:

-Τώρα, περιβολάρη, σύρε να πεις στο ρήγα να αλυσοδέσει το παιδί και να το χορτάσει γάλα και αυτή η σκύλα, η αδερφή μου, ύπνο να χορτάσει!

Στο τέλος ο βασιλιάς έσφαξε την Ξι και ζήσανε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

Τέλος

Ο κλέφτης και ο βοσκός

Μία φορά κι έναν καιρό ήταν ένας βοσκός που είχε πενήντα πρόβατα με τα οποία συντηρούσε την οικογένειά του.

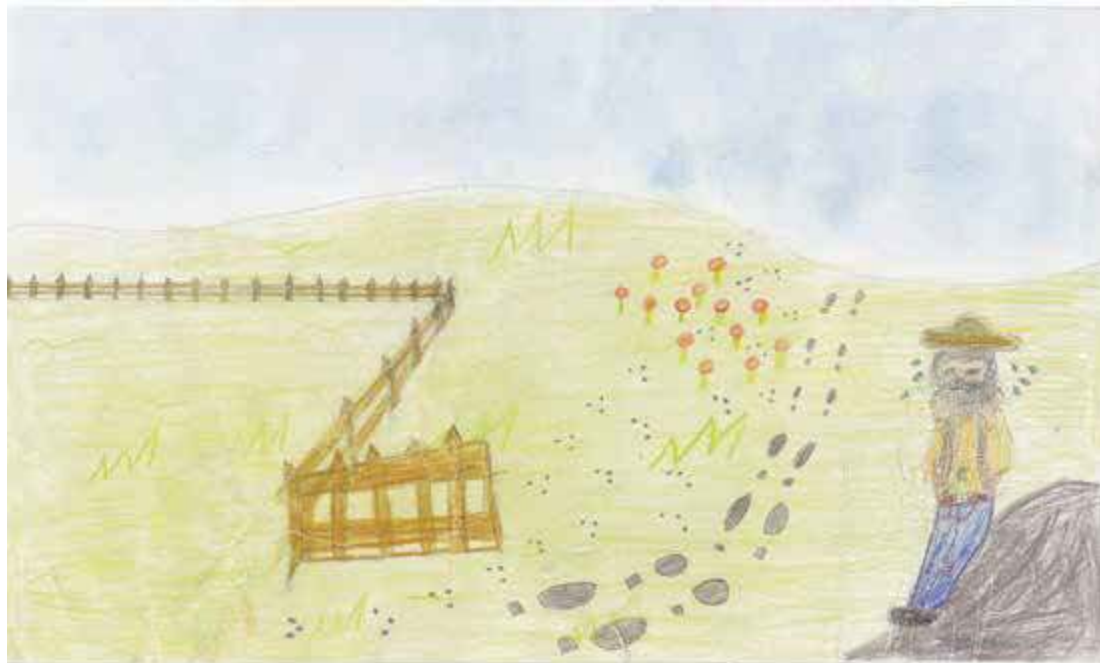
Κάποια μέρα ένας κλέφτης, ο οποίος παρακολουθούσε τις ώρες που ο βοσκός έλειπε από τη στάνη του...

...αποφάσισε πως ήρθε η κατάλληλη στιγμή, για να του κλέψει τα ζωντανά, καθώς έλειπε.

Όταν γύρισε ο βοσκός στο μαντρί του και είδε ότι τα ζώα του έλειπαν, κατάλαβε ότι κάποιος τα έκλεψε και άρχισε απεγνωσμένα να τα ψάχνει παντού.

Είχε αρχίσει ήδη να νυχτώνει και η θερμοκρασία ήταν κοντά στο μηδέν λόγω του χιονιού. Ο βοσκός τότε συνειδητοποίησε ότι είχε χαθεί και ότι, αν δεν έβρισκε ένα καταφύγιο, θα πέθαινε από το κρύο.

Την ίδια στιγμή ο κλέφτης δε βρισκόταν σε καλύτερη κατάσταση, γιατί και ο ίδιος είχε απομακρυνθεί από το μαντρί που φύλαγε τα κλεμμένα πρόβατα, αλλά και από το καλύβι του.

Ο βοσκός, κατά την προσπάθειά του να βρει καταφύγιο, βλέπει με δυσκολία έναν άντρα να έχει ξεπαγιάσει μέσα στο χιόνι και να βρίσκεται σχεδόν λιπόθυμος καταγής.

Τον παίρνει και τον βάζει κάτω από ένα δέντρο, για να τον επαναφέρει.

Την επόμενη μέρα καταφέρνει να εντοπίσει το δρόμο για το σπίτι του και παίρνει μαζί του και τον ταλαιπωρημένο άντρα που έσωσε το χτεσινό βράδυ από το χιονιά, για να τον περιθάψει.

Όταν ο κλέφτης είχε πια συνέλθει εντελώς και είδε τη μεγάλη στενοχώρια που είχε ο ανθρωπάκος που τον έσωσε, αλλά και η φτωχή του οικογένεια, αναρωτήθηκε γιατί ένας τόσο καλός άνθρωπος έδειχνε τόσο σκυθρωπός και λυπημένος...

...σα να του έλειπε κάτι.

Έτσι, αφού τον ευχαρίστησε, τον ρώτησε τι τον ταλαιπωρεί τόσο πολύ. Αυτός του απάντησε ότι κάποιος άθλιος του είχε κλέψει όλα τα ζωντανά του από τα οποία έθρεφε τον ίδιο και την οικογένειά του.

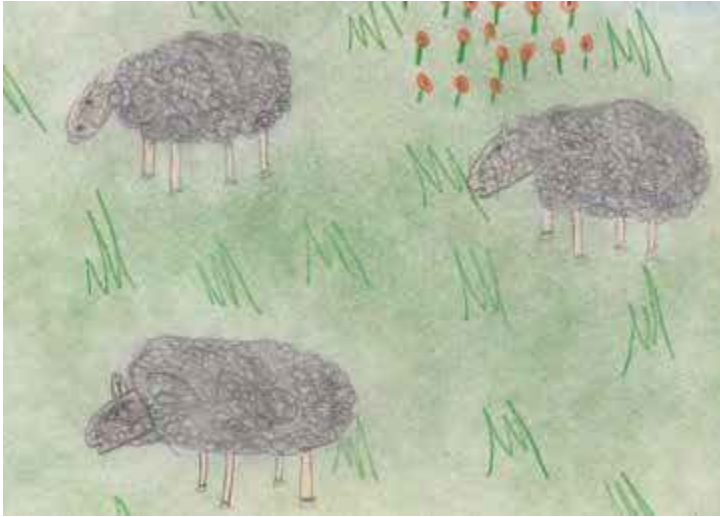
Τη στιγμή εκείνη ο κλέφτης κατάλαβε ότι είναι ο υπαίτιος της στεναχώριας του καλού βοσκού που τον είχε σώσει από το θάνατο μέσα στο κρύο και τον είχε φέρει στο σπίτι του, για να του δώσει ζεστό φαί και θαλπωρή.

Αμέσως ένιωσε τύψεις και ενοχές και έκρυψε το πρόσωπό του.

Ο βοσκός τον ρώτησε τι συμβαίνει και εκείνος του αποκάλυψε ότι αυτός είναι ο κλέφτης των ζωντανών του.

Αποφάσισε, για να επανορθώσει, να του επιστρέψει όλα τα πρόβατά του, αλλά και να του δώσει και χρήματα τα οποία είχε αποκτήσει πουλώντας γάλα από άλλα ζωντανά που είχε κλέψει.

Ο βοσκός τον συγχώρησε και, για να μην αναγκαστεί να ξανακλέψει από κανέναν, αποφάσισε να τον πάρει βοηθό στη στάνη του, αφού ήταν πια σε αρκετά μεγάλη ηλικία και χρειαζόταν βοήθεια.

Έτσι και έγινε λοιπόν, ο κλέφτης όχι μόνο τον βοή-
θούσε, αλλά έγινε πλέον μέλος της οικογένειάς του και...
έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα.

Τέλος

Ο Κάβουρας και το φίδι

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας κάβουρας και ένα φίδι που ήταν πολύ καλοί φίλοι.

Μια μέρα ξεκίνησαν για ταξίδι μακρινό, για δουλειές.

Όταν άρχισε να βραδιάζει, μπήκαν μέσα σε μια σπηλιά, για να κοιμηθούν.

Αφού ο κάβουρας κοιμήθηκε, σκέφτηκε το φίδι: «Τώρα που πείνασα, καλά είναι να τον φάω και όταν γυρίσω, τρώω και τα παιδιά του».

Σύρθηκε προς τον κάβουρα, τον τύλιξε με το σώμα του και άρχισε να τον σφίγγει.

Ο κάβουρας ξύπνησε και άρχισε να τον παρακαλάει να τον αφήσει. Το φίδι του απαντούσε πως έβλεπε όνειρα. Τότε ο κάβουρας λέει: «Βλέπω φίλε μου πως με τα όνειρα που βλέπεις δε θα με πάρει το πρωί. Σκύψε, όμως, το κεφάλι σου κοντά μου να σου πω στο αυτί που έχω κρυμμένες τις οικονομίες μου, να τις δώσεις στα παιδιά μου, μην πεθάνουν από την πείνα».

Έσκυψε τότε το φίδι
το κεφάλι του για να
ακούσει, και τότε ο κά-
βουρας τον έπιασε με τη
δαγκάνα του από το λαιμό
και τον έπνιξε.

Το ξημέρωμα ξεκίνησε ο
κάβουρας να φύγει και βλέ-
ποντας το φίδι είπε: «δεν
σου άρεσε φίλε μου, που κά-
ναμε τόσο καλή παρέα, ήθε-
λες να βλέπεις όνειρα.
Κάτσε τώρα, να σε φάνε τα
μυρμήγκια».

Τέλος

Η Πεταλούδα

Κάποια μέρα ο Δημιουργός ξεκουραζόταν και, όπως ήταν καθισμένος κάτω από ένα δέντρο, άκουγε μερικά παιδιά που έπαιζαν σε ένα χωριό γελώντας και τραγουδώντας.

Καθώς τα κοίταγε, άρχισε να σκέφτεται ότι τα παιδιά αυτά κάποια στιγμή θα γεράσουν, το δέρμα τους θα ζαρώσει, τα μαλλιά τους θα γκριζάρουν, τα δόντια τους θα πέσουν. Τα αξιολάτρευτα κοριτσάκια μεγαλώνοντας θα γίνουν άσχημες γριές γυναίκες. Αλλά ακόμα και τα παιχνιδιάρικα κουτάβια θα γίνουν γέρικοι, τυφλοί και ψωριάρικοι σκύλοι. Τα τόσο όμορφα λουλούδια θα μαραθούν. Κι αυτά τα φύλλα από το δέντρο θα πέσουν και θα ξεραθούν.

Αυτά σκεφτόταν ο Δημιουργός και γινόταν όλο και πιο λυπημένος. Ήταν φθινόπωρο και η σκέψη του χειμώνα, που ακολουθούσε, του βάραινε την καρδιά. Ο καιρός, βέβαια, ήταν ακόμη ζεστός και ο ήλιος έλαμπε.

Ο Δημιουργός παρατήρησε το παιχνίδισμα του φωτός στο έδαφος και τα κίτρινα φύλλα που τα παρέσυρε ο άνεμος εδώ κι εκεί. Κοίταζε το γαλάζιο του ουρανού, το λευκό του καλαμποκάλευρου και ξαφνικά χαμογέλασε. Όλα αυτά τα χρώματα, σκέφτηκε να διατηρηθούν. Θα φτιάξω κάτι που θα με κάνει χαρούμενο, κάτι που θα το βλέπουν τα παιδιά και θα διασκεδάζουν.

Έτσι, ο Δημιουργός πήρε την τσάντα του και άρχισε να μαζεύει χρώματα: μια ηλιαχτίδα, μια χούφτα μπλε του ουρανού, λευκό από το καλαμποκάλευρο, λίγη σκιά από τα παιδιά που έπαιζαν, μαύρο από τα μαλλιά ενός κοριτσιού, κίτρινο από τα φύλλα που έπεφταν, πράσινο από τις πευκοβελόνες, κόκκινο, μωβ και πορτοκαλί από τα λουλούδια.

Αφού τα έβαλε όλα αυτά στην τσάντα του, πρόσθεσε και τα τραγούδια των πουλιών. Τότε, περπάτησε ως το σημείο που έπαιζαν τα παιδιά και τους είπε:

-Παιδιά, αυτό είναι για εσάς. Τους έδωσε την τσάντα και συνέχισε:

-Ανοίξτε το, υπάρχει κάτι όμορφο μέσα.

Τα παιδιά άνοιξαν την τσάντα και τότε εκατοντάδες πολύχρωμες πεταλούδες ξεχύθηκαν έξω από αυτήν. Πέταξαν χορεύοντας γύρω από τα παιδιά, κάθισαν για λίγο στα μαλλιά τους και ξανασηκώθηκαν πετώντας κατά κύματα από το ένα λουλούδι στο άλλο. Τα παιδιά γοητευμένα από το θέαμα είπαν ότι δεν είχαν ξαναδεί κάτι τόσο όμορφο. Τότε οι πεταλούδες άρχισαν να τραγουδάνε, ενώ τα παιδιά τις χάζευαν χαμογελώντας.

Καθώς γινόταν όλα αυτά, ένα πουλί ήρθε πετώντας και κάθισε στον ώμο του Δημιουργού λέγοντάς του:

-Δεν είναι σωστό, που έδωσες τα τραγούδια μας σε αυτά τα όμορφα πλάσματα. Όταν μας δημιούργησες, μας είπες ότι κάθε πουλί θα έχει το τραγούδι του. Τώρα έδωσες και αλλού αυτά τα τραγούδια. Δεν είναι αρκετό που έδωσες στα πλάσματα αυτά τα χρώματα του ουράνιου τόξου;

-Έχεις δίκιο, είπε ο Δημιουργός. Έδωσα σε κάθε πουλί από ένα τραγούδι και δεν έπρεπε να σας πάρω ό,τι σας ανήκει.

Έτσι, πήρε πίσω το τραγούδι από τις πεταλούδες και για αυτό εκείνες από τότε είναι σιωπηλές.

Ακόμα κι έτσι είναι πανέμορφες!

Ο Πόλεμος των οσπρίων

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν μια κατσαρόλα με φακές που σιγοβράζανε. Πιάσαν, λοιπόν, κουβέντα και λέγανε πως από όλα τα όσπρια αυτές σίγουρα είναι οι καλύτερες και πιο θρεπτικές.

Κι όσο τα λέγανε αυτά φουσκώνανε από περηφάνια και μαλακώνανε στην κατσαρόλα.

Λιγάκι παρακεί βρισκόταν ένα
βάζο με φασόλια που άκουγαν τη συ-
ζήτηση και φρίξανε.

-Τίως τολμάτε εσείς οι σκουρόχρωμες φακές να λέτε ότι είστε καλύτερες από εμάς τα φασόλια; Κοιτάξτε το χρώμα μας, άσπρο-άσπρο, τι όμορφο που είναι! Εσείς μπορεί να έχετε περισσότερο σίδηρο και να περνιέστε για πιο θρεπτικές, αλλά εμείς έχουμε ποικιλία μεγάλη.

Και με ένα σφύριγμα καλέσανε τους συγγενείς τους, τα μαυρομάτικα και τους γίγαντες.

Εκεί κοντά ήταν και τα ρεβίθια που ακούγοντας αυτά, κιτρινίσαν ακόμα πιο πολύ από το θυμό τους:

-Ούτε άσπρο, ούτε μαύρο. Κίτρινο είναι το χρώμα το σωστό. Τι λες και εσύ φάβα; φώναξαν λιγάκι δυνατά, για να ακούσει η φάβα που ήταν πολυκαιρισμένη σε ένα ξεχασμένο βάζο και βαριάκουγε.

Κι έτσι άρχισαν τα όσπρια να τσακώνονται για το ποιο είναι το καλύτερο. Φωνές και κακό μεγάλο. Καβγάς με τα όλα του.

Πάνω στον καβγά μαύρισε και
το μάτι των μαυρομάτικων.

Τότε, ήρθε τρέχοντας η μαμά...

...τα μάζεψε, γιατί είχαν βγει από τα
βάζα τους...

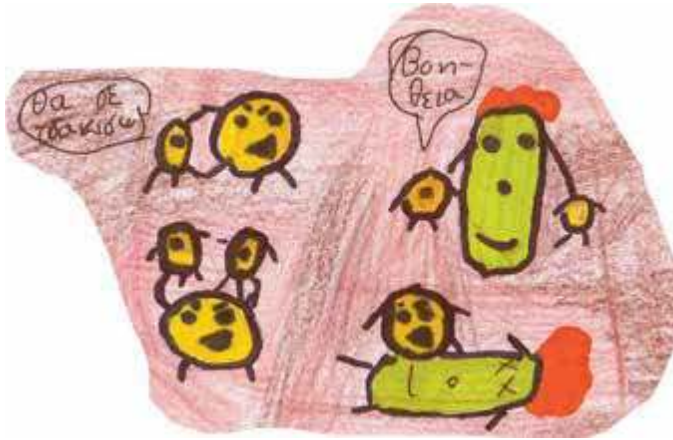

...και τα οδήγησε στους δικαστές, τα παιδιά, να λύσουν τη διαφορά τους και να επιλέξουν το καλύτερο.

Οι δικαστές, όμως, είπαν ότι, αν δε δοκιμάσουν όλα τα όσπρια, δεν μπορούν να βγάλουν απόφαση.

Από τότε ορίστηκε κάθε εβδομάδα να τρώνε τα παιδάκια κι από ένα διαφορετικό όσπριο, για να μάθουν ποιο είναι το καλύτερο και να πάψουν έτσι να τσακώνονται τα δύστυχα όσπρια μεταξύ τους.

Τέλος

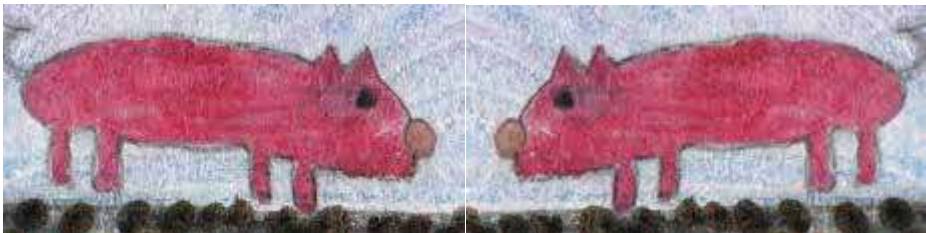

ΤΑ ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ο ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΟΥΡΟΥΝΙΑ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Μια φορά ήταν ένας παπάς και μια παπαδιά οι οποίοι ζούσαν σε ένα μικρό σπιτάκι μαζί με λίγα γουρουνάκια.

Κάθε μέρα ο παπάς τα πήγαινε στο βουνό για βοσκή και το βράδυ γυρνούσαν σπίτι.

Στην αυλή τους είχαν και μια συκιά.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Όταν τα σύκα ωρίμασαν, ο παπάς ανέβηκε ξυπόλυτος, να τα μαζέψει. Γλίστρησε, όμως, και έπεσε κάτω.

Άρχισε να φωνάζει και βγαίνοντας έξω η παπαδιά τον βρήκε σωριασμένο κάτω. Εφόσον τα φορεία δεν υπήρχαν, τον έβαλαν σε μία κουβέρτα και τον πήγαν σε έναν πρακτικό. Εκείνος του είπε ότι είχε σπάσει το πόδι του και ότι θα έπρεπε να καθίσει για ένα μήνα στο κρεβάτι.

Έτσι, ο παπάς δε θα μπορούσε να πηγαίνει πια τα γουρούνια για βοσκή. Για αυτό είπε στην παπαδιά να πάει στην πλατεία, να βρει κάνα παιδί να τα πηγαίνει.

Η παπαδιά πήγε και βρήκε ένα παιδί που το έλεγαν Κώστα.

Όταν γύρισαν στο σπίτι, ο παπάς του είπε την τοποθεσία που έπρεπε να πηγαίνει τα γουρούνια, σε ένα βουνό με πολλές βελανιδιές.

Έτσι και έγινε.

Η παπαδιά του έφτιαχνε και τηγανίτες και κάθε πρωί ο Κώστας ξεκινούσε για τον προορισμό του.

Μαζί του είχε και
μία φλογέρα ...

...την οποία, όταν έπαιζε, χόρευαν τα πάντα, τα δέντρα, οι πέτρες, ακόμα και τα γουρούνια. Έτσι αυτά, όσο και να έτρωγαν, δεν παίρνανε κιλό.

Ο μήνας πέρασε και ο παπάς έγινε καλά, μα τα γουρούνια είχαν χάσει πόσα και πόσα κιλά!

Έτσι, λοιπόν, ο παπάς αποφάσισε να πάρει το δρόμο για το βουνό, για να μάθει γιατί δεν έπαιρναν βάρος τα γουρούνια.

Κρύφτηκε πίσω από ένα θάμνο και έβαλε και μία πέτρα στο κεφάλι, για να καμουφλαριστεί.

Όταν έφτασε ο Κώστας, αφού έφαγε τις τηγανίτες, ξάπλωσε και άρχισε να παίζει τη φλογέρα του.

Η πέτρα, όμως, που είχε ο παπάς στο κεφάλι του άρχισε να χορεύει.

Ο παπάς, όπως ήταν λογικό, απ' τον πόνο άρχισε να φωνάζει:

«Σταμάτα ευλογημένε, σταμάτα ευλογημένε! ».

Όταν ο Κώστας είδε εκεί τον παπά, άρχισε να παίζει πιο γρήγορα, μέχρι που ο παπάς λιποθύμησε.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Τελικά, ο Κώστας έφυγε με τα γουρούνια και ...ακόμα τον ψάχνουν!

Τέλος

Ο ψαράς και ο τσοπάνος

Ήταν μια φορά κι έναν καιρό ένας τσοπάνης ο οποίος είχε τα πρόβατά του σε ένα ακρωτήριο. Εκεί κοντά βρήκε έναν ψαρά που ήταν στην άκρη και καθάριζε τα δίχτυα του.

Τον πλησίασε και είδε στα δίχτα του ένα πετροκαβούρι.

-Τι είναι αυτό; ρωτάει ο τσοπάνος.

-Αυτό είναι ένα λαμπριάτικο, του είπε ο ψαράς.

Μετά ο τσοπάνος του λέει πώς δεν έχει ξαναφάει τέτοιο λαμπριάτικο. Αφού τον άκουσε ο ψαράς, του είπε να κάνουν μια ανταλλαγή. Ο τσοπάνος να πάρει το πετροκάβουρα και ο ψαράς ένα αρνί.

Ο τσοπάνος δέχθηκε και πήγε να φέρει το αρνί στον ψαρά, ενώ αυτός έβαλε τον κάβουρα μέσα στην κατσαρόλα με αρμυρό νερό, ώστε να μην πεθάνει.

Όταν έφτασε ο τσοπάνος στο σπίτι του ψαρά να πάρει τον κάβουρα, τον ρώτησε πώς να τον φτιάξει, γιατί δεν ήξερε, ενώ ο

ψαράς ήξερε πώς να το ψήνει το αρνί. Μόλις του το εξήγησε, ο τσοπάνος πήγε στο σπίτι του, τον έβρασε μέχρι να κοκκινίσει και τον μοιράστηκε μαζί με τα παιδιά του.

Αυτός και η γυναίκα του πήραν τις δαγκάνες, ενώ τα παιδιά τα πόδια του κάβουρα. Έτσι, έμειναν ευχαριστημένοι με αυτό το λαμπριάτικο που δεν είχαν ξαναφάει.

Όσο για την οικογένεια του ψαρά, καλοέφαγαν και καλοπέρασαν για τρεις μέρες. Και έτσι, έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

Ο Βασιλιάς και το Κερατάκι του

Μια φορά και έναν καιρό, ήταν ένας βασιλιάς ο οποίος είχε στο κεφάλι του ένα κερατάκι.

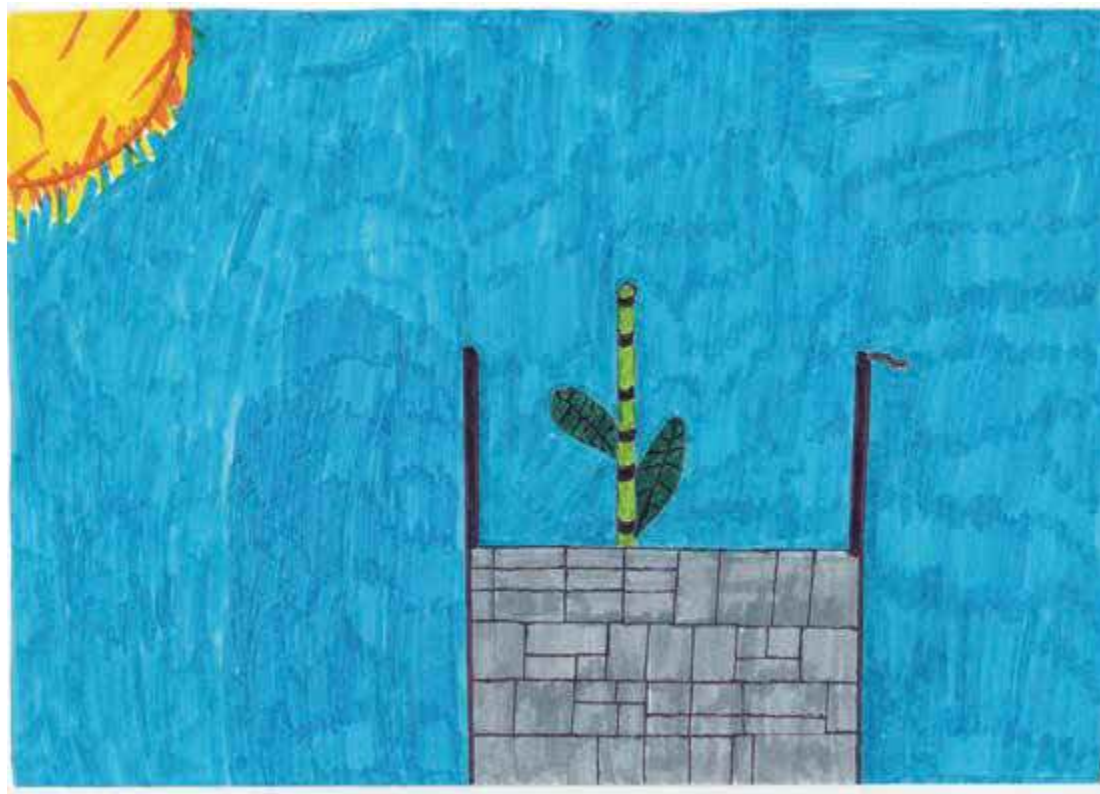
Προσπαθούσε να το κρατήσει κρυφό, αλλά δεν μπορούσε να το κρύψει και από τον κουρέα του! Για αυτό, τον φοβέριζε να μην το πει σε κανέναν, γιατί θα του πάρει το κεφάλι. Κανένας, λοιπόν, δεν το ήξερε εκτός από τον κουρέα του βασιλιά.

Ο κουρέας δεν μπορούσε να βαστάξει το μυστικό, μα φοβόταν πάλι. Τι να κάνει; Πού να το πει; Τελικά, πήγε σε ένα πηγάδι, έσκυψε από πάνω και φώναξε με όλη του την καρδιά ότι ο βασιλιάς έχει ένα κερατάκι!

Ύστερα από λίγους μήνες, το πηγάδι ξεράθηκε και φύτρωσε μέσα του μια καλαμιά. Η καλαμιά μεγάλωσε.

Μία μέρα πέρασε από εκεί ένας τσοπάνης. Έκοψε την καλαμιά, έφτιαξε μία φλογέρα και την έπαιζε.

Μα η φλογέρα αντί να βγάζει ήχους, έλεγε συνέχεια ότι ο βασιλιάς έχει ένα κερατάκι!

Το έμαθε έτσι όλο το βασίλειο το μυστικό του βασιλιά! Κάλεσε τότε

αυτός τον κουρέα και τον ρώτησε σε ποιον μαρτύρησε το μυστικό του. Ο καημένος ο κουρέας ορκιζόταν ότι δεν το είπε σε κανέναν. Τελικά, όμως, ομολόγησε ότι δεν άντεξε και φώναξε το μυστικό του βασιλιά μέσα σε ένα πηγάδι!

Φωνάζουν έπειτα τον τσοπάνη και εκείνος ομολόγησε αμέσως ότι τη φλογέρα την έφτιαξε από μια καλαμιά που είχε φυτρώσει μέσα στο πηγάδι.

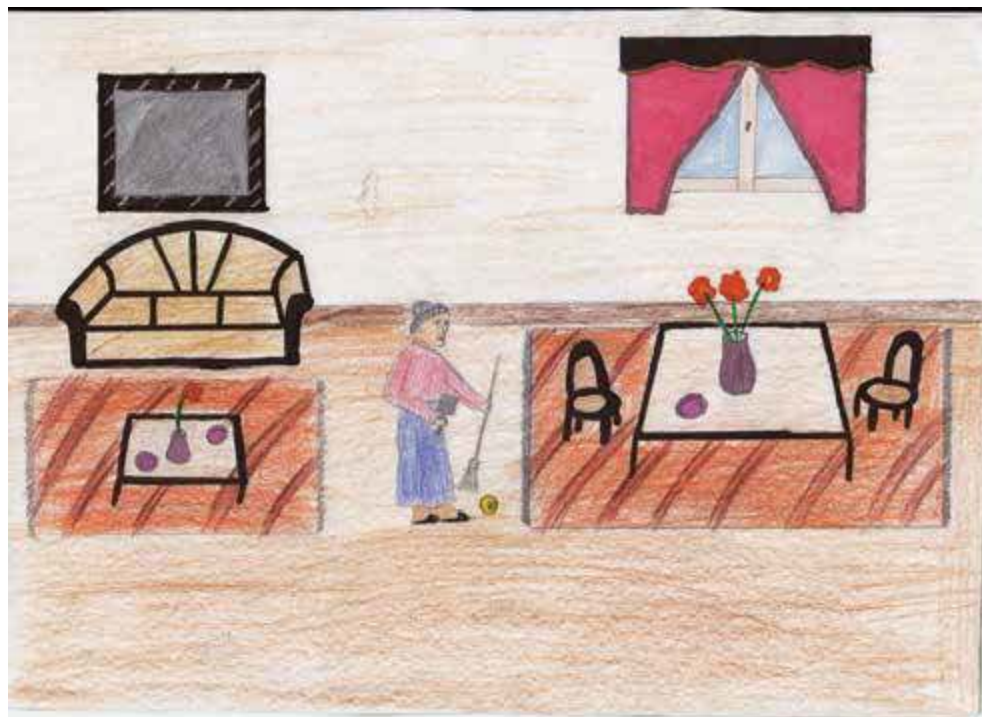
Ήταν όμως πολύ αργά... Το μυστικό του βασιλιά είχε ήδη μαθευτεί.

Τέλος

Το μέλι και τα ζώα με τους παππούδες

Ήταν μια φορά ένας παππούς με μια γιαγιά. Κάποια μέρα, ξημερώματα, ο παππούς πήγε στο καφενείο.

Η γιαγιά έμεινε στο σπίτι και αφού σκούπισε, βρήκε μια δεκάρα. Εκεί που σκεφτόταν τι να πάρει, πήρε μέλι.

Έφαγε η γιαγιά και ο παππούς
,όταν γύρισε, και αυτό που έμεινε το
απλώσανε στον τοίχο.
Μόλις πέρασε από εκεί η γιαγιά,
κόλλησε.

Πήγε ο παππούς να ξεκολλή-
σει τη γιαγιά...

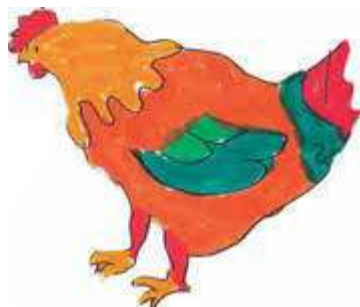
...και κόλλησε κι αυτός.

Μετά πήγε ο σκύλος να ξεκολλήσει τον παππού και κολλάει κι αυτός.

Περνάει μια κότα από εκεί και κόλλησε κι εκείνη. Πάει ο κόκορας να ξεκολλήσει την κότα, κολλάει κι αυτός.

Τέλος, περνάει κι ένας γάιδαρος και γέλασε με αυτούς και με το που πάει να ξαναγελάσει, αερίστηκε... και όλοι μετά ξεκόλλησαν.

Τέλος

Ο παππούς, η γιαγιά και ο Πα- σιμάκος

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν μια γιαγιά και ένας παππούς. Ο παππούς είχε πάει στο καφενείο και ξεχάστηκε. Η γιαγιά ήθελε να φτιάξει φαγητό, αλλά δεν είχε τίποτα.

Έτσι η γιαγιά έσφαξε το σκυλί και έφτιαξε φαγητό.

Μόλις ήρθε ο παππούς από το καφενείο, βρήκε το φαγητό έτοιμο στο τραπέζι. Αφού απόφαγε, μάζεψε τα κόκαλα, για να ταΐσει το σκύλο του, τον Πασιμάκο. Τον φώναξε, του ξαναφώναξε, αλλά δεν ήρθε κανένας. Και του λέει η γιαγιά «Πασιμάκο τρως και Πασιμάκο φωνάζεις!».

Μετά ο παππούς κατάλαβε ότι τον είχε φάει και στενοχωρήθηκε.

Έτσι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

Τέλος

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η κατάρα της μάννας

Στο Βάρνακα Αιτ/νίας υπήρχε ένα μεγάλο ποτάμι που στις όχθες του οι κάτοικοι της περιοχής έκαναν διάφορες εργασίες, όπως πλύσιμο των ρούχων, βάψιμο των μαλλιών από τα ζώα κ.ά.

Μια μέρα βρέθηκε εκεί μια μητέρα με το μονάκριβο γιό της. Το παιδί, καθώς έπαιζε στην άκρη του ποταμού, παρασύρθηκε από το ορμητικό ρεύμα με αποτέλεσμα να πνιγεί.

Η μητέρα του, απαρηγόρητη και σε κατάσταση αλλοφροσύνης, καταράστηκε τον ποταμό για το κακό που της έκανε με τη χαρακτηριστική φράση στη διάλεκτό της:

«Τ' Βορνάκ' τα
νερά Παραδείς και
Άχυρα».

Και τότε το ποτάμι αρχίζει να χάνεται και λέγεται ότι τα νερά του είναι τα νερά του ποταμού των Άχυρων και ο Κεφαλόβρυσος του Μοναστηρακίου που χύνεται εδώ στον Αμβρακικό κόλπο.

Την εποχή εκείνη το Μοναστηράκι ονομαζόταν «παραδείσι» και η τοποθεσία του δεν ήταν στις πηγές, αλλά λίγα χιλιόμετρα πιο κάτω.

Αυτή η ιστορία είναι γνωστή στους κατοίκους της περιοχής και παραμένει σαν μύθος από στόμα σε στόμα.

Δύο μπεκρήδες

Ήταν παλιά δύο μπεκρήδες, ο μπάρμπα Μήτσος και ο μπάρμπα Μιχάλης, που συνέχεια ήταν μεθυσμένοι. Αποφάσισαν κάποια στιγμή να σταματήσουν το ποτό και να ανοίξουν ένα υπαίθριο καφενεδάκι, κοντά σε μια βουνοπλαγιά.

Αφού ορκίστηκαν ότι δε
θα ξαναπιούν,
φόρτωσαν στο
γαϊδουράκι δύο
μεγάλα βαρέλια
με κρασί και ανέ-
βαιναν σιγά-σιγά
την πλαγιά.

Στο δρόμο ο μπάρμπα Μήτσος λέει στο φίλο του:

- Έχω μία δραχμή, μου δίνεις να πιω ένα ποτη-
ράκι κρασί να ξεδιψάσω; Ο μπάρμπα Μιχάλης, αφού
πληρώθηκε, του έδωσε να πιει. Μετά από λίγο, ο
μπάρμπα Μιχάλης λέει στον μπάρμπα Μήτσο.

- Έχω κι εγώ μία δραχμή, μου δίνεις ένα ποτη-
ράκι να ξεδιψάσω;

Ο μπάμπας Μήτσος, αφού πληρώθηκε, του έδωσε να πιει. Αυτό γινόταν συνέχεια, ώσπου τα βαρέλια με το κρασί άδειασαν.

Οι κάτοικοι της Βόνιτσας θυμούνται συνέχεια αυτή την ιστορία και γελούν πολύ, ιδιαίτερα, όταν βρίσκονται σε χώρους διασκέδασης και βλέπουν άτομα να πίνουν αρκετά.

Μαθητές που εργάστηκαν για την καταγραφή των κειμένων:

Αδάμη Δήμητρα
Αποστολάκης Δημήτριος
Ασπρογέρακας Δημήτριος
Βαρδής Απόστολος
Γερνικολός Οδυσσέας
Ζαφειρούλης Θεόδωρος
Ζήση Μαρία
Κοντάλεξης Λάμπρος
Λιότσος Γεώργιος
Παρασκευούλη Ελένη
Περδικάρη Ελεάννα
Πετρόπουλος Θωμάς
Πρεβεζάνου Παρασκευή
Σκιαδαρέσης Αριστοτέλης
Σώζου Αγγελική
Τσαβαλάς Γεώργιος
Φερεντίνου Σοφία
Φουσέκη Ειρήνη

Ευχαριστούμε πολύ την κ. Πανταζή Παναγιώτα, πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής Δ.Ε. του δήμου Ακτίου-Βόνιτσας, για την υποστήριξη της έκδοσης του βιβλίου.

